

Sultonas nenori apleisti sostą

Rusija prieš Turkiją

Fašistai jau nebeliesią Fiume

Sultonas nenori atsisakyti Turkijos sosto

Nepasiduosis nacionalistų nutarimui. Nenori palikti ir vien religinio vadovo vietos.

KONSTANTINOPOLIS, lap. 5.— Turkijos sultonas visai nemano taip lengvai pasiduoti Turkijos nacionalistų seimo, nutarimui, pašalinančiam jį nuo sosto ir visą valdžią pavestiant tam seimui. Jis savo sosto taip lengvai neapleis ir nacionalistų įsakymų tame dalyke neklausys.

Gavęs nacionalistų nutarimą, panaikinantį Konstantinopolio valdžią, finansų ir švietimo ministrai rezignavo, bet nemanoma, kad rezignuotų kiti ministrai, nes kiti ministrai stovi su sultonu ir pasiliks valdžioje iki jie nebus prievarta pašalinti, arba pats sultonas, prispirtas, geruolu rezignuos.

Sultonas, kaip aiškina jo dvariška, atsisako klausyti nacionalistų seimo todėl, kad tas seimas bus tapęs sudarytas ant greitųjų, laike krizės ir todėl negalės daryti tokių svarbių nutarimų. Kad padarius nutarimą, reikalingą esą sušaukti naują seimą, laisvai išrinktą visų žmonių. Be to esą nežinia kaip priims tokį nutarimą visas mahometoniškasis pasaulis, nes sultonas, mat, yra kartu galva visos mahometonų bažnyčios. Esą žinia, kad Afganistanas, Indija ir Arabija pasipriešins tokiame nacionalistų nutarimui, ir jį priims tik Rusija, Turkėstanas ir Azerbaidžanas, kurie prie to nutarimo privedė. Tas nutarimas pašalinti sultoną vedas Turkiją prie sovietų, nes jis galis užbaigti seną Osmanų dinastiją.

Sosto įpėdinis Abdul Medžid ir kiti nariai karališkos šeimos laikė savo susirinkimą ir visi jie nutarė, kad jie nesitenkins suteikimu jiems vien dvasiškos galios, t. y. padarant juos kalifato (bažnyčios) viršininkais, jei kartu jiems nebus suteikta ir svietiškos valdžios.

Rusija prieš Turkiją

Panaikina sutartį ir Turkijos kapituliacijos atmetimą ir koncentruoja kariuomenę.

KONSTANTINOPOLIS, lap. 5.— Turkijos nacionalistai yra susidomėję Rusijos elgesiu. Rusijos atstovas Angoroje Aralov pranešė Turkijos naciona-

listų valdžiai, kad pirmiau padarytoji tarp Rusijos ir Turkijos sutartis dėl Turkijos nesirupinimo išgauti Rusijai vietą artimųjų rytų taikos konferencijoje, lieka panaikinta lapkričio 30 d. Jie užtikrina, kad atsitikime karo tarp Turkijos ir talkininkų, Rusija laikysis neutraliai. Tačiau tokiame Aralovo pereiškime prieštarauja koncentravimas didelių Rusijos spēkų palei rytinį Turkijos rubežį. Delei to turkai labai abejoja ar Rusija tikrai mano laikytis neutraliteto ir nepulti Turkijos iškilius karui su talkininkais.

Aralov spalio 30 d. įteikė nacionalistų valdžiai antrą notą apie tai, kad nors Rusija pripažįsta, kad Turkijos kapituliacija turi būti panaikinta, bet kartu Rusijos valdžia turi reikalauti, kad jei Turkijai nepasiseks taikos tarybose išgauti Turkijos kapituliacijos panaikinimą, lygių teisių Rusijos piliečiams, kokiais turės Turkijos kiti šalių piliečiai.

Nors pirmesnės žinios, kad rusai jau pradėjo veržtis Turkijos teritorijon yra neteisingos, tačiau patirta, kad dar penkios rusų divizijos atvyko į Kaukazą iš Ukrainos ir Odesos. Paklausti apie tai rusai aiškina, kad Kaukazas esąs geriau aprūpinamas maistu, negu Ukraina, todėl kareiviai ir yra gabenami į Kaukazą žiemavoti. Esamomis žiniomis, dabar Kaukaze — Armenijoje ir Gruzijoje yra sukoncentruota 140,000 pėstininkų ir 40,000 kareivių kavalerijos.

Nebelies Fiume

RYMAS, lapk. 5. — Fašistų valdžia susidūrė su svarbiu klausimu. Kada jie nebuvo valdžioje, fašistai visuomet šaukė, kad Fiume reikia atsiimti prievarta. Jie nuolat kėlė Fiume sumišimus ir ne kartą buvo išviję iš miesto valdžią. Kada fašistai įgavo valdžią, jie dar drąsiau pradėjo svajoti apie Fiume pasigriebimą. D'Annunzio legionieriai jau esą rengiasi prie aneksavimo Fiume; jiems gi padeda vietos fašistai, o juos remia visi kiti fašistai visoje šalyje.

Be visai kitaip jaučiasi fašistų vadovai valdžioje. Jie pirmiau, kad darius valdžiai nesmagumo, ragino savo sekėjus prie puolimo Fiume, bet dabar, įsigavę valdžion, jie yra priversti kalbėti kitaip. Kada jie įsigavo valdžion ir kada kilo apie juos abejonė, jie pranešė visoms didžiosioms šalims, kad jie pildys visas sutartis. Fiume sutartis jau yra ratifikuota parlamentu ir jie bijosi to klausimo iš naujo pajudinti. Jie dabar norėtų, kad sekėjai visai užmirštų Fiume ir apie tai nekalbėtų. Bet jie netyli ir kabinetas pradžioje svarstyti Fiume klausimą, bet ne apie jo atgavimą, o ekonominiu žvilgsniu, nes Italija yra pradžioje suteikė Fiumui paskolą, kuri dar nėra išmokėta.

Parduos geležinkelius kapitalistams. Italijos geležinkeliai neužil-

go bus pavesti privatiems interesams, ilgo laiko nuomon. Fašistai ir jų premieras Mussolini nori pirmiausia atsikratyti nuo valstybės nuosavybių kokių nors industrijų ir pirmiausia nori atsikratyti nuo geležinkelio, kuriuos išnuomos privatiems kompanijoms, nes jie valdžiai neapsimoka, o kapitalistams jie apsimokėsia.

Tris darbininkai sudegė

CHICAGO. — Eksplozijoje ir po to klijusiam gaisre Redmanold Chemical Co., 536 W. 22 St., dirbtuvė, sudegė trys darbininkai: Michael Suske, 30 m. (lietuvis?), 4842 S. Marshfield Ave. ir Carl Ruggier, 1104 S. Marshfield Ave. Apdegė ir chemikas Barkley iš Wheaton, kuris vakar pasimirė nuo žaizdų.

Ex-kaizeris apsigėdė.

DOORN, Holandijoje, lapk. 5.— Vokietijos ištremtas ex-kaizeris Wilhelm šandie apsigėdė su Reuss princesa Hermine, našle. Jis apsigėdė kai Vokietijos kaizeris Wilhelm II ir su visomis dvaro iškilėmis. Pirmu kartu nuo jo išstėmimo jis apsuptas giminių ir kelių dar pasilikusių šeimomis monarchistų generacijų, jautėsi kaizeriu ir tokiu buvo tituluojamas, nors visa jo "viešpatija" yra nedidelis Doorn dvaras, už kurio augstos tvoros jis nedrįsta išeiti.

Lojančios varlės.

NEW YORK, lapk. 5. — Gamtos muzėjus pasijusla ekspedicija į Santo Domingo atsivežė daugiau kaip 200 rušių driežų ir kitokių gyvūnų, jų tarpe ir varlių, kurios loja kaip žuvis ir žveigia kaip išgasdintos kiaulės. Tos varlės yra gana didelės ir gyvena medžių viršūnėse. Kiaušinius deda ant žemės, bet iš jų išsiperi ne buožgalviai, kaip pas paprastas varles, bet mažytės varlės. Pagauti jas gana sunku, kadangi jos leidžia smirdantį ir nuodingą skistimą.

Važiuoja Amerikon.

BERLINAS, lapk. 5. — 58 geriausi Rusijos aktorai iš Maskvos Dailės teatro atvyko į Berlyną. Jie čia davė 4 perstatymus ir mano aplankyti kitus Europos miestus. Sausio mėn. jie vyks į Ameriką, kad ir amerikiečius supažindintų su Rusijos teatro menu. Jie statys viso 4 veikalus: Aleksej Tolstojaus "Caras Fedoras", Gorkio "Ant Dugno" ir Čechovo "Vyšnių Sodas" ir "Tris Sesiųs."

Bando laužyti streiką fašistų būdu.

LIMA, Peru, lapk. 5. — Italijos fašistų būdas laužymui streikų tapo panaudotas čia pastangose sulaužyti gatvėkarių darbininkų streiką, kuris atsinauja ketverge. Žymūs aristokratai ir biznieriariai suorganizavo tam tikrą lygą ir bando užimti motormanų ir konduktorių vietas.

Palaidojo 11 gyvų kunigų.

WASHINGTON, lapk. 2. — Pasak gautos iš Athenų telegramos, graikų metropolitas ir 10 kunigų, kuriuos turkai paėmė belaisvėn Aivaly, likę palaidoti gyvais del jų atsisakymo priimti mahometonizmą.

Kaip Eina Anketa

Mūsų skelbiama anketa del Lietuvos piliečių registracijos ir pilietybės įstatymo, turėjus baigtis su lapkričio 4 dienos "Naujienų" numeriu, teko dar kuriam laikui pailginti. Kaip matyti iš paskelbimo, iki šiol balsavime dalyvavo septyni suviršum tūkstančiai žmonių. Tas skaičius, palyginus jį su skaičium gyvenančių Amerikoje lietuvių, vis tik ne didžiausias. O reikėtų, kad tais opiais čia gyvenantiems lietuviams klausimais imanomai didesnis jų skaičius savo nuomonę pareikštų. Tada, kad anketa tęstis, prašome savo skaitytojų patiekti balsuoti ir pakalbinti kitus, kurie "Naujienų" neskaito, tą patį umai padaryti. Balsavimo kortelės ir paaiškinimai yra išspausdinti kitoj vietoj.

Iki šiol bendri balsavimo daviniai yra tokie:

Vakar suskaičyta balsų:

Už registraciją	6
Prieš	366
Neaiškių	4
Viso	376

Buvo paskelbta:

Už registraciją	106
Prieš	7212
Neaiškių	88
Viso	7406

Kartu:

Už registraciją	112
Prieš	7578
Neaiškių	92
Viso	7782

Viesulos siautė keturiuose valstijose

6 žmonės užmušti ir daug sužeista tose viesulose.

PUEBLO, Colo., lapk. 5. — Boiskotų burys išėjo pasivaikščioti. Neuzilgo kėlo audra ir nieko apie juos nebegirdėti. Jų jėška. Smarki sniego audra siautė tose vietose, į kurias jie išėjo.

4 žmonės žuvo.

DRUMRIGHT, Okla., lapk. 5. — 4 žmonės liko užmušti, virš 50 sužeista, daugelis galimtinai, ir keli žmonės prapūle laike viesulos, kuri siautė aplinkėse aliejaus laukuose. Kilusis smarkus lietus padarė jėšką negalimu. Du ligonbučiai yra pripildyti sužeistųjų ir daktarai su slaugytojomis važinėja automobiliais po visą aplinkę jėškodami kitų sužeistųjų. Keli miesteliai yra apgriauti.

2 žmonės užmušti.

DENVER, Colo., lapk. 5. — Du žmonės užmušti, du prapūle ir keli liko sužeisti viesulose, kurios siautė pietinėje Colorados daly. Po viesulos siautės sniego audra. Nuostoliai siekia maždaug \$50,000.

Viesula Nebraskoj.

LEXINGTON, Neb., lapk. 5. — Čia siautusi viesula sugriovė elevatorių ir traukinių pastogę, taip pat pridūrė už kelis tūkstančius dol. kitokių nuostolių.

Kansas irgi paliesta viesulos.

PRATT, Kas., lapk. 5. — Pietvakarinė daly siautė viesulos, kurios apgriovė keletą namų, išvartė medžius ir telegrafo stulpus.

15 kareivių užmušta.

KONSTANTINOPOLIS, lap. 2. — Turkijos militarinė policija ties Adrianopoliu, Trakijoje, užmušusi 15 Francijos kareivių.

(Žinia nėra patvirtinta ir jai netikima, nes tarp turkų ir francuzų santikiai yra labai geri.)

Vaikas vyro pilve

SPRINGFIELD, Mass., lapk. 5. — Daktarai darydami autopsiją ant automobilio užmušto nepažįstamo seno vyro, rado nepaprastą dalyką: vaiką vyro pilve. Vaikas sveria 5 ar 6 svarus ir yra pilnai išvystęs, tik neturi galvos. Manoma, kad tas vyras, del vaiko augimo, turėjo kentėti didelių nepatogumų, nes jis prispaudė jo vidurius.

Daktarai spėja, kad tai bus Siamos dvynukai, tokie dvynukai, kur suauga kruvon niekuri kuno dalis. Tik čia ant ras dvynukas pateko į kito dvynuko vidurius ir juose visą amžių gyveno. Vaiko lavonas bus užlaikomas, kaip negirdėta keistenybė.

Nuteisė 35 metams kalėjiman

MUSKEGON, Mich., lapk. 2. — Raymond E. Wilson, 31 m., iš Grand Rapids, Mich., kuris tapo vakar suimtas ir čia atgabentas, prisipažino, kad jis keletą dienų atgal išvogė iš šio miestelio Rosalie Shanty, 11 m. ir nuvežęs daugiau kaip 100 mylių į Manistee pavieto miškų, jį išžagino ir paskui miškuose paleido. Už tą jis šandie tapo nuteistas nuo 35 iki 40 metų kalėjiman ir gal dar švakar taps kalėjiman išgabentas. Tą mergaitę, vos gvyv, rado ukininkai ir ją priglaudė. Ji yra po daktarų priežiūra ir nors gal pasveiks, bet pilno proto neatgausianti, nes ji daug perkentėjusi miškuose ir dar ir dabar pilnai sąmonės neatgauna. Wilsonas gi jau ne pirmą kartą atsiduria kalėjime už tokių dalykus.

Du žmonės užmušti.

MILWAUKEE, Wis., lapk. 5. — Kun. Kelly iš Ripon, Wis. ir viena moteris iš to miesto liko užmušta ir moters vyras ir sesuo liko galimtinai sužeisti, jų automobiliui uždegus ant kito automobilio. Jie važiojo į Milwaukee.

EAST ST. LOUIS, Ill., lapk. 5. — 9 mėn. šunelis Shep pavargęs, alkanas ir kruvinas, sugrįžo iš Owen, Wis., į kur jis buvo pasiūstas eksprešu keletą mėnesių atgal, ir savo namus E. St. Louis. Jis perbėgo apie 600 mylių.

Deportuoja 50 chicagiečių

NEW YORK, lapk. 5. — 50 svetimšalių, kurie bus deportuoti, atvyko į čia iš Chicago. Du jų deportuojami kaip po anarchistai, o du už peržengimą Mann akto. Kiti visi deportuojami kaip silpnaprotiai ir paliegi, kuriuos gali prisiesti valstijai ar labdarybei užlaikyti.

Nori nepriklausomybės

ATHENAI, lapk. 5. — Ant Samos salos, Mažosios Azijos pakraščiuose, prasidėjo sukilimas. Gyventojai reikalauja pirmesnės plačios autonomijos po tautų sąjungos apsauga. Graikija siūnia kareivius numalšinti sukilimą.

BERLINAS, lapk. 5. — Dr. von Killing koalicijos grupės tapo paskirtas Bavarijos premieru. Tačiau padėtis yra rasti ir galima laukti ten ir monarchistų sukilimo.

Lietuvos žinios

Vilniaus kaimeliai

Tverančius (Svenčionių ap.) Visą lenkų okupacijos laiką kamuoja mus viršintis Mušketas, pasodintas "rejonavo". Pirmą jis buvo bolševikų komisaras, ir savo viršininkų jėtin mėginamas. Lenkų patriotas, iš jo nemenkesnis už bolševiką anomet. Jis pasižymėjo slaptu degtinės varamu ir kyšių ėmimu. Buvo kurį laiką belangė už tokius darbelius, tačiau patriotizmas vis jį gelbėdavo. Daug paramos suteikdavo ir artimiausias bičiulis Ciuwunczyk Ciwinski, vietos "rejonowy." Žmonės rašė skundus į visas įstaigas, nes visokių šunybinių nebegalų pakelti. Galų gale, kad atsikračius nuo skundų padaryta nauji rinkimai, žinoma del žmonių akių, nes išrinkus susipratus lietuvių Tomą Pavilėną viršaičiu — jo nepatvirtinta. Delko — nepaaiškinta, taip nori savivaldybių viršininkas (referent samorządowy). Dvi dieni pagirtuokliavus Mušketui su nauju rejonovu, Mušketas vėl liko viršaičiu ir giriasi, kad išlaidos šimteriopai sugrįš.

Kalėdoms Dovanų Lietuvon

Dabar yra laikas išsiųsti pinigų Lietuvon, jeigu nori, kad tavo dovana būtų ten suvartota belaukiant Kalėdų, prisirengiant linksmai sutikti tą didelę Lietuvos šventę.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiūstas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai palaikys litus augstame kurse.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius siūnia pinigų Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigų Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Skaitytojų Balsai

(Už tikrąsias šioms skrypių nuomones Redaktorius atsako.)

LIETUVIŲ REGISTRACIJOS KLAUSIMU.

Man teko važinėti po vakarinę Virginiją, Virginiją ir Kentucky. Šiose valstijose lietuvių gyvena mažai ir tie visi dirba kasyklose; tačiau nedaug yra čia miestukų, kur lietuvių nerastum. Visi jie kalba apie Lietuvą ir protestuoja prieš Lietuvos valdžios įstatymus. Visi jie kaip vienas šaukia, už ką mes turime mokėti tą \$10 mokestį, mes ir patys gelbime Lietuvos reikalus kiek galėdami. Kas tik renka aukas, mes vis aukojam, kad tik pagelbėjus Lietuvai. Taigi kam čia prievarta reikalinga. Atrodo, kad Lietuvos valdžia nori mus apjuokti viso pasaulio akys. Jei mes, gyvendami kitur ir nereikalaujame iš Lietuvos jokio patarnavimo sau sutiktu klausyti jos įsakymų ir mokėti jai mokesčius nežinia už ką, tai mes butume ne Lietuvos piliečiai, o tik Lietuvos valdininkų vergai, kurie pasikinko mus į savo ratus tik dėlto, kad mes mylim savo šalį, bet nemokam savo teisių apginti. Tai viskas, ką toji registracija reiškia. Tai yra tik pasijuokimas iš mus už mūsų gerus norus savo šaliai ir likusiems joje savo broliams lietuviams. Čia yra noras tik nuskusti mus neduodant mums už tai jokio atlyginimo, nei medžiaginio, nei dorinio.

Steigiamojo Seimo parupin-toji ir priimtoji konstitucija yra tik vienai dienai; ji yra gera tik kelių žmonių užgaidoms, o ne šaliai ir ne žmonėms.

Taigi mes pritariam "Naujienu" sumanymui "siųsti protestą į Lietuvą Steigiamajam Seimui. Tegul Lietuvos Seimas ir Lietuvos prezidentas panaikina tą priverstinę registraciją Amerikos lietuviams ir permaitina tuos įstatymus, kurie mums kenkia, o šaliai nieko gero neduoda.

Mes, keli šimtai šitų apylin-kių lietuvių to reikalaujame. Vardų nededame dėl vietos stokos.

Protestuojančių vardai,
J. P. Kasper.
Pardee, Va.

Ukininkų padėtis

Ukininkai vėl yra sunkioj padėty. Tarp jų naujas neramumas kyla. Ukininkui pareina parduoti pigiai, o pirkti brangiai. Be to iš ukininkų reikalaujama, kad jie užmokėtų dabar pripuolamą mokestį 3 ar 4 bilionų paskolą. Anot Kansas Ukių Biuro vedėjo Ralpho Snydero, ukininkai aplei-

džia ukės dideliais buriais. Jie taipgi žada sabotuoti gamybą, vadinas, žada sėti mažiau, kad gavus didesnes kainas. "Didžiausias pasaulio laikraštis", "Chicago Tribune" savo vedamajame straipsny septyntadienio laidoj spal. 1 d. išreiškia savo nuomonę, kad dabartinės sąlygos nuves prie šalies ukių valdymo ir operavimo koncentruotės. Ir taip turi būti. Ukio žemė nėra jau dyka valdžios dovana. Tai yra didėjančios vertės daiktas ir kaip tokis reikalauja kapitalo. Taip pat žemės jau nedirba arkliai ir arkliai. Tam yra traktoriai ir kitos mašinos, kurie reikalauja daugiau kapitalo sekmingesniai išnaudojimiui. Žemdirbystėje eina tokią revoliuciją, kad tik žmonės su kapitalu gali jos imtis. Ukė vis daugiau sutampa panašesne į dirbtuvę taip savo kapitalybės taip išnaudojimo formomis. Ukės savininkas apleidžia ukę ir padaro vietą ukės darbininkui.

Ideja apie naujojo ukininkavimo krėpsnį ateina iš Šiaftero, Californijos. Vietos laikraštis "Progress" paskutinėj savo laidoj papasakoja apie projektą įsteigti netoli nuo ten ukę už \$4,000,000. 3400 akrų žemės bus apdrinta vynuoginiais. Šitą milžinišką sumanymą vykina Di Giorgio ukių kompanija, "kuri plėtoja didelius ukių projektus įvairiose Jungtinių Valstijų dalyse ir įvairiose tropikinėse šalyse. Earls Fruit kompanija yra įkurėja Di Giorgio ukių kompanijos organizacijos."

Čia mums tenka pamatyti ukių augimo etapus, kurį pagimdo vaisių, į skardines dėjimo, prezervavimo, pakavimo ir pieno kompanijų reikalai. Jos priverstos turėti savo pačių daiktų šaltinius; ir joms pareina užimti smulkus ukės savininko vietą, kurį žemos kainos išvaro iš ukės drauge su samdytais darbininkais.

Netrukus ant ukių eis didesnė klasių kova negu dabar tarp Armoury, Bordeny, Heinze'y, Libbey'y Earls'y ir kitų milžiniškų ukių korporacijų iš vie-

nos pusės ir milijonų samdytų ukių darbininkų iš kitos. Kapitalizmas revoliucina žemdirbystę. Pramoninė revoliucija seka žemdirbystinė revoliucija. —Ind. Solidarity.

Didžiosios nelaimės kasyklose.

Didžiausiomis nelaimėmis kasybos istorijoje buvo šitos: Coal Creeke, Tenn.; geg. 19 d., 1902 m. žuvo 227 žmonės; Hangoje, Wyominge, birželio 30 d., 1903 m. žuvo 235; Checwiche, Pa., saus. 25 d., 1904 m., žuvo 182; Virginija City, Okla., vas. 20 d., 1905 m. žuvo 160; Khatissk'e (?), Rusijoje, birželio 18 d., 1905 m., žuvo 500; Couriere, Francijoje, kovo 10 d., 1906 m., žuvo 1000; Toyka, Japonijoje, liepos 20 d.,

1907 m., žuvo 400; Monogahė, vakarinė Virginijoje, gruodžio 6 d., 1907 m., žuvo 230; Jacobs Creeke, Pa., gruodžio 19 d., 1907 m., žuvo 360; Hamm'e, Vokietijoje, lapkr. 12 d., 1908 m., žuvo 300; Marianna, Lenkijoje, lapkr. 28 d., 1908 m. žuvo 154; Cherry, Ill., lapkr. 22 d., 1919 m. žuvo 280; Birminghame, Ala., gegužės 5 d., 1910 m., žuvo 175; Boltonė, Anglijoje, gruodžio 21 d., 1910 m., žuvo 300; Littlestone, Ala., bal. 23 d., 1912 m., žuvo 115; Finleyvalley'je, Pa., bal. 23 d., 1922 m., žuvo 115; Dawsonė, N. M., spalio 22 d., 1913 m., žuvo 261; Senhenyde'e, Valioje, spalio 14 d., 1913 m., žuvo 423; Eceles'e, W. Va., bal. 28 d., 1913 m. žuvo 181; Butte'je, Mont., birželio 9 d., 1917 m., žuvo 174; Hanley, sausio 12 d., 1918 m. žuvo 160.

KAS PER MUS PERKA TAM VISUS DOKUMENTUS PADAROM DYKAI. MAINYDAMI, PIRKdami AR PARDUODAMI VISA-DOS KREIPKITES PAS:
S. L. FABIONAS CO.
809 W. 35th St., Chicago. Tel. Blvd. 0611 or 0774
TAS BUS LABAI JUM ANT NAUDOS.
Pasakmingai Siunčiam Pinigų ir Parduodam Lėlvakortes.
Esam Registruoti Notarai Lietuvos Atstovybeje.
UZTIKRINAM ATSAKANTI IR TEISINGA PATARNAVIMA.

Užsilaikyk vėsiai - elektro vėdyklė tai padarys
Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir aukščiau. Namuose dratus išvadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.

Bridgeport Electric Co.,
1619 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

KRAFT CHEESE
IN TINS IN LOAVES
ASK YOUR GROCER.

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kerta Leavitt St.
Telephone Canal 2562

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakaro.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekaminavo Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigų ant pirmo morkščiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4768

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmietyje

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390

Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4631

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvis Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.

Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves

Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS

309 South La Salle Street

Room 706

Telephone Harrison 421

BAŽNYTINIS ŽINIOS

Lietuvių Tautos Katalikų bažnyčia Amerikoje. Norintieji bažnytinį patarnavimą, malonės kreiptis prie Jo Malonybės Kun. Vyskupo S. B. Mickevičių D. D., 3509 So. Union Ave.

P. S. Pamaldos sekmadienijė: suma 11 val., mišparas 7 val. vak. Kancleris.

OVERCOUTAI IR SIUTAI

Tik ką gavome keliolika šimtų "Klingmado" ir Ardmore O'Coatų veliansios mados, spalvos ir patrinų, palaidais užpakaliais, su diržais ir pusrizžiais. Kimono ir Raglano stiliaus rankovės kurių pardavimo kaina yra nuo \$40.00 iki \$47.50 ir \$55.00. Musų pardavimo kaina \$30.00 "L" Systemos O'Coat'ai nuo \$18.50 iki \$47.50. Paprasti vilnoniai O'Coat'ai nuo \$18.50 iki \$47.50. 75 Specialiai O'Coat'ai \$12.50.

S. GORDON,

1401 So. Halsted St.,

739 W. 14 St.

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store. 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00. BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

LIETUVON ANT KALEDU

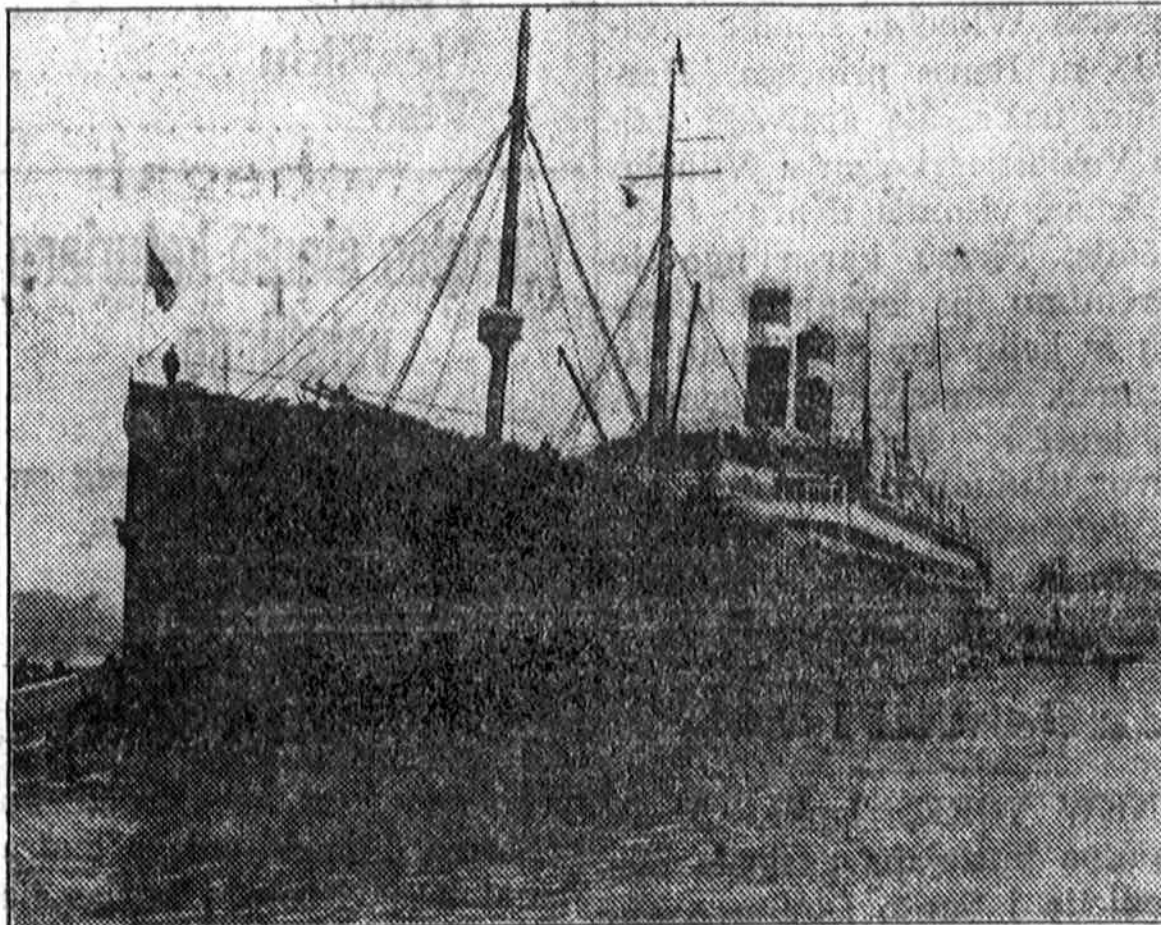
Smagi ir Trumpa Kelionė su Naujienu Ekskursija po Asmenišką Vadovystę A. Rypkevičiaus Naujienu Pinigų Siuntimo Skyriaus Vedėjo, United States Linijos Laivu

Kaina 3-čia klesa iš
New Yorko Kaunan

\$106.00

Išplauks iš New
Yorko
12 d. Gruodžio

Per 9 dienas per-
plauks Atlantiko
vandenyną.

Kaina 2-ra klesa iš
New Yorko Kaunan

\$137.50

Atplauks į Bremeną
22 d. Gruodžio

Iš Bremen gelžkelio
per 24 valandas
Lietuvon.

"AMERICA"

Ši ekskursija bus labai smagi ir patogi, kadangi ją vadovaus patyręs kelionėse ir visiems labai gerai žinomas žmogus A. Rypkevičius ir, kad keleiviai pasieks savo tėvyškę namus prieš pat Kalėdas, parveždami daugiau smagų ir prezentus savo giminėms

Laivas "America" yra Amerikos valdžios laivas didelis, gražus ir greitas. Geriausias valgis, geriausias patarnavimas ir veža tiesiog be persėdimo, o pasukti gelžkelio per Vokietiją tiesiai Lietuvon. Tai bus geriausia kelionė ir patenkins visus.

Visi kurie manote važiuoti šia žiemą Lietuvon tuojaus pradėkite rengtis. Jau nedaug beliko laiko, kad išsiimti pasportus ir susitvarkyti kitus reikalus.

Kreipkitės prie

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Išpildykite ir prisiųskite šį kuponą tuojaus.

KUPONAS

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Gerbiame: — Aš noriu važiuoti Lietuvon su Naujienu ekskursija 12 d. Gruodžio, 1922 m. Malonėsit prisiųsti man aplikaciją dėl Lietuvos pasporto ir kitas reikalingas informacijas.

Aš važiuoju su šeima ar vienas (jei su šeima, parašyk ir kiek metų):

Vardas ir pavardė

Adresas

Parašyk ar turi pirmas popieras

Patarnavimas

Kiek jis reiskia yra išreikštas visame, kas sudaro Bordeno Pasteurintojo pieno kokybę. Paklausk mus apie tai.

BORDEN'S
Farm Products Co. of Illinois
Franklin 3110

PRADEKIT TAUPINTI
AMERICAN FAMILY
Muilo Vynioklus
TUOJAU

Išigykite gražią ir Naudingą dovaną ant Kalėdų!
Klausk Jusų parduotuvėje.

KORESPONDENCIJOS

ST. CHARLES, ILL.

Onos Janiunienės laidotuvis.

Spalio 26 d. persiskyrė su šiuo pasauliu Ona Janiunienė, palikdama didžiausiam vargę vyrą su dviem mažais vaikais. Vyriausiasis regis yra pusšesčių metų amžiaus. Janiunai apsigėdė 1914 m. ir nekurį laiką gyveno St. Charles, Ill. Bet užėjus prastiems laikams jie persikėlė į kitą miestuką, kad padarius šiek tiek žmonišką gyvenimą ir suteikus žmonišką užlaikymą savo vaikams. Pastaruoju metu Janiunai gyveno Benton Harbore, Mich. Ten begyvenant Ona susirgo darbininkams gerai žinoma liga džiova. Nors daug pastangų buvo dėta, kad ji pasveiktų, bet visos jos buvo veltos. Vos tik sulaukus 25 metų amžiaus Onai teko su savo gyvenimu persiskirti spalio 26 d. Ji paliko savo mylimą vyrą ir mažus vaikučius. Spalio 27 d. jos kūnas tapo parvežtas į St. Charles, kur gyvena josios giminės ir kur ji pati ilgiausiai išgyveno. Budama liuosia nuo visokių prietarų nabašninkė prieš pačią savo mirtį įprašė savo vyro, kad ją palaidotų be jokių bažnytinių apeigų. Jos prašymas tapo išpildytas. Septintadienį, spalio 28 d. antrą valandą po pietų prie V. Ragališkio namų (kur numirusios kūnas buvo) susirinko didelė minia žmonių ir taipgi Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos nariai, atiduoti Onai savo paskutinį patarnavimą.

Ir ten visi su didžiausia iškilme nešini vėlavomis nulydė jo į kapines. Kapinėse A. Zymontas pasakė prakalbą nurodydamas į darbininko žmogaus gyvenimą ir ragindamas darbininkus kuo daugiausia jungtis į organizacijas bei draugijas. Jo kalba, matyt, visus patenkino.

Tenka pažymėti, kad šitokios laidotuvis St. Charles'e be jokių bažnytinių apeigų buvo dar tik pirmos. Nors čia lietuvio dvasiško ganytojo nėra, bet visas bažnytines apeigas atlieka airių kunigas. Taigi ir dabar kelios bobelės dėjo visas savo pastangas, kad sukeltų triukšmą kapinėse, bet jų darbas buvo tuščias. —Svetis.

Padėkos žodis.

Tariu širdingą ačiū visiems giminėms, pažįstamiems ir kitiems dalyvavusiems mano moters laidotuvis, ypatingai gi dėkoju Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijai ir kalbėtojai A. Zymontui. —Jonas Janiunas.

DETROIT, MICHIGAN

A. D. S. L. S. 19 kp. pakvietė mane dainuoti koncerte, rengiamame man lapkričio 12 d. Bet po to pakvietimo aš pastebėjau jų plakatuose pažymėto, jog tas koncertas rengiamas ne man, o "Darbininkų Tiesos" naudai.

Aš patyręs tą rengėjų akciją, žinoma, jų koncerte nedalyvausiu, bet užtai dainuosiu savo rengiamajame koncerte lapkričio 19 d.

Svetainė, kurioje mano koncertas įvyks, bus paminėta skelbimuose. —J. Butėnas.

DETROIT, MICHIGAN

West 1894 Heml. 6878
WM. J. STOLL CO.,
J. Balchunas pagalbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Carden
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,

8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 diena
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

LITAI

Lietuvos Pinigai

Dabar Lietuvoj jau nebegali buti nei rublių, nei auksinų, nei markių, o yra ir pasiliks tik nauji Lietuvos pinigai vadinami *LITAI*.

Viskas turi buti išmokama Lietuvoje tik *Litais*.

Nuo šios dienos kaip nesiūsi pinigų Lietuvon, ten jie bus išmokėti tik *Litais*, naujais Lietuvos Pinigais.

Toks yra Lietuvos valdžios patvarkymas.

Su įvedimu *Litų* Lietuvos ukiui pradės geriau kloties. Amerikiečių siunčiami pinigai nebeklius vokiečiams, bet eis naudai Lietuvos Žmonių.

Litai nepuls kaip markės, kadangi vien tik Amerikos Lietuvių siunčiami Lietuvon pinigai galės iškelti *Litų kursą* aukštai.

Siuskite per **NAUJIENAS**
LITUS LIETUVON.

MRS. A. MICHNIEVICZ, AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kaimas 31 gal.
Telefonas Yards 1119

Baigus Akušerijos kolegą; ilga praktika-rusi Pensilvanijos hospitaluose. Pasiekmingai patarnauja prie gimdymo. Dėl la rodą visokiose ligose ir kiokiuose reiškiause meris ir merginoms.

DR. HERZMAN

IN RUSIJOS

Gerali Lietuvos žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštrus ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1925 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal 8110 arba 857
Nakt. Drexel 950
Boulevard 4186

3313 So. Halsted St.
Val. 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser perėma i rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai apilakys apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kerta 32 St.

OFISO VALANDOS:

Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos

Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

MRS. M. WATKIEWICZ

(Baniene)

Akušerka
3113 S. Halsted st.
Tel. Blvd. 3188
Per 15 metų pasiekmingą praktikavimą turiu patyrimo. Pasiekmingai patarnauju prie gimdymo. Kiekvienam atsitikime teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duoda patarimus moterims ir merginoms veltui.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO
AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudi-kj laiko ligos.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvos Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tes gatvės

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Spinduliais

Ofisas 2201 W. 22nd St., kaimas 2.

Leavitt St. Tel. Canal 6822.

Rezidencija 3114 W. 42nd St.

Tel. Lafayette 4988

Val. 1—4 ir 7—9. Ned. 10—12 v.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk

DR. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6487

4449 S. Ashland Ave.

Kaimas 47-tes gat.

2-ros lubos.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor: E. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8590.

Subscription Rates
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago,
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos yra kasdien, išskyrus
neįskaitant. Leidžia Naujienu Ban-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8590.

Užsakovų kainos	
Chicago — paštas	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienu mėnesiui	1.75
Vienam mėnesiui	1.50
Chicago per paštojuos	
Vieną kopiją	2c.
Savaitai	15c.
Mėnesiui	75c.
Savijoms Valstybėms ne Chicagoje	
paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienu mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	1.25
Lietuvon ir kitur užsakovams	
(Atpirkimas)	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Pingus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu, kartu su užsakymu.	

Darbininkai atlikite savo pareigą!

Ryto visoje Amerikoje įvyks rinkimai į šalies kongresą, į valstybių legislaturas ir į miestų bei pavių įstaiigas. Visi piliečiai privalo atlikti savo pareigą, dalyvaujantys rinkimuose.

Kadangi „Naujienu“ skaičiai daugiausia darbininkai, tai mes raginame ypatingai juos pasinaudoti savo pilietinėmis teisėmis.

Diena iš dienos darbo žmonės dejuoja, kad gyvenimas brangus, kad atlyginimas už darbą menkas, kad samdytojai skriaudžia juos. Bet kuomet ateina laikas rinkti valdžią, tai daugelis tų skriaudžiamųjų žmonių užmiršta, kad čia jiems yra proga atsisteisti su savo skriaudikais; ir vieni jų visai nebalsuoja, o kiti paduoda balsą už savo priešus.

Darbininkų yra daug. Jie lengvai galėtų praversti į įstatymų leidimo, administracijos ir teismų įstaigas tokius žmones, kurie gina jų reikalus, ir tuomet visa jų padėtis pasidarytų kitokia. Bet jie turi balsuoti, jeigu jie nori, kad tokie žmonės būtų išrinkti!

Manome, kad čionai nėra reikalo plačiai aiškinti, kurie kandidatai yra ištikimiausi darbininkams. Kas skaityto „Naujienu“, tas žino, jogei tai yra Socialistų Partijos kandidatai.

Socialistai šviečia ir organizuoja darbininkus, kovoja už darbininkų buvimo pagerinimą ir už tokių perkeitimą visos visuomenės tvarkos, kad darbas nebūtų išnaudojamas. Amerikoje jau daugiau, kaip dvidešimt metų jie šitokių būdu darbuojasi, iš ko galima numanyti, kad jie yra pastovūs ir tikrai pasižvelgę savo idėjai.

Taigi, visi darbininkai atlikite savo pilietinę pareigą ir atlikite ją taip, kad būtų nauda jūsų klasei. Balsuokite už Socialistų Partijos kandidatus!

„Spešelių“ biznio galas.

Pereitą penktadienį kriminalinis teismas Chicagoje nutėisė į kalėjimą garsųjį „spešelių“ meistrį Harringtoną ir du jo agentus, Zilviti ir Lebeckį. Tokio liudno galo susilaukė tas triukšmingas biznis, kuris per kokį dvejatą metų buvo taip sužavėjęs Chicago lietuvų minias.

Tiesa, tai dar nėra galutinė likvidacija. Dar nėra pasibaigusios civilės bylos (del pinigų atjieskojimo), kurios buvo užvestos prieš Harringtoną; o svarbiausias „spešelninkas“, galima sakyti, pats „spešelių“ tėvas, Bischoffas, dar nėra ne nutėistas. Bet augščiaus paminėtasas kriminalio teismo nusprendis galutinai išriša klausimą apie to biznio esmę.

Biznis gali but sekmingas arba nesekmingas, bet tai dar nepasako, ar jisai geras ar blogas. Konkurencijos sistemoje, kokia šiandį viešpatauja visuomenėje, naudlingiausia ir teisingiausia biznio įstaiga gali subankrutyti, nes čia sprendžia visų pirma kapitalo kiekis (didumas): kas turi daug kapitalo, tas laimi; kas turi mažai kapitalo, tas pralaimi. Todėl pats faktas to, kad Bischoffas, Harringtonas ir kiti „spešelninkai“ subankrutijo ir pražudė tukstančių žmonių pinigus, dar nebuvo jų biznio neteislingumo įrodymas. Ne vienas žmogus dar galėjo manyti, kad pats savaime tas biznis buvo geras, tik jam del tų arba kitų priežasčių nepasisekė.

„Naujienu“, kurios iš visų lietuvių laikraščių tik vienos neatlaidžiai kovojo prieš „spešelus“, teko ne kartą išgirsti tokią nuomonę iš žmonių jau po to, kai Bischoffo, Harringtono ir kitų „spešelninkų“ ofisai buvo užsidarę. Daugelis žmonių, sudėjusių savo pinigų į „spešelus“, o ypatingai „spešelių“ agentai, sakė net, jog „Naujienu“ esančios kaltos, kad jos kovojo prieš tą biznį ir sugriovė jį.

Bet dabar teismas tuos neaiškusius prašalino. Jis pripažino, kad „spešelių“ biznis yra tolygus kriminaliam lošimui žmonių užsitikėjimu — „confidence game“. Reikiška, jisai yra neteisingas pinigų darymo budas, netikęs biznis. O jeigu jisai yra toks, tai jį reikėję griauti, neatsižvelgiant į tai, ar jisai žadėjo pasisekimą, ar ne.

Tai yra svarbiausia pamoka iš to viso kartaus dalyko. Nukentėjusiųjų žmonių jausmams patenkinti gal but yra svarbiaus, kad trys „spešelninkai“ eis į kalėjimą — bet, deja, tas pasitenkinimas nesugrąžins jiems pražudytų pinigų.

Apžvalga

AMERIKOS TAUTŲ LYGA.

Jungtinių Valstijų valdžia pakvietė Centralinės Amerikos valstybes prisijusti savo atstovų Washingtonan gruodžio 4 d.

Guatemala, Nicaragua, Honduras, Salvador ir Costa Rica susilaukė iš p. Hughes'o, Valstybės sekretoriaus, tokio pakvietimo. Pakvietime sakoma, kad Centralinės Amerikos valstybių atstovai privalo būti atstovų valdžiai įgaliojti pasirašymui „sutarties, kuria einant, bus nustatyta patvarus tų valstybių tarptautiniai santykiai ir interesai“.

„Draugas“ mano, kad ta Amerikos valstybių konferencija sukurianti valstybių sąjungą (lygą), kuri turėsianti didelės reikšmės. Jis sako:

„Taigi, atrodo, kad Ameriką ar tik neduos pradžia tai naujai pasaulio valstybių sąjungai. Nes jei susidarys Amerikos sąjunga, ji veikiausiai nustels Tautų Sąjungą, kuri neatsako savo siekiniams. Ideali ta Sąjunga buvo žodžiais. Bet darbas pasirodė jai valdo keletas žmonių, kurie reprezentuoja didžiules valstybes. Mažosios valstybės neturi balso. Pasitenkina jos tuomi, ką sako didžiulės.“

Vadinasi, „Draugas“ mano, kad p. Hugheso siūlomoji sąjunga bus idealė, kur ir mažosios valstybės turės balso. Bet, matoma, „Draugas“ visai nieko nežino apie tikrąjį dalykų padėtį, jeigu jis tokius dalykus rašo.

Faktas yra tas, kad Jungtinių Valstijų kareiviai laiko už save vienos tų „valstybių“ sošinę, laivynas „saugoją“ pajūrį esančius miestus, o Wall Strytis kontroliuoja tų valstybių industriją.

Valstybės sekretorius konferencijos tikslą apibūdino šiaip:

„Akyvaizdoj jau nuveiktų darbų nusiginklavimo reikale Washingtono konferencijoje 1921 m., Centralinės Amerikos valstybės privalo dėti pastangų nusiginklavimui ir būti pasauliui pavyzdžiu. Šio kontinento valstybės turi išdirbti atitinkamų priemonių aprubežavimui ginklavimosi Centralinė Amerikoje“.

Tą Valstybės sekretoriaus pareikimą p. Paul Hanna vadinu humoristiniu. Nes Washingtono konferencijos nutarimų nesilaiko joki valstybė, net Amerikos laivynas viršininkai įsaiškė nebemažinti laivų skaičiaus. Bet tai dar ne viskas. Tą pačią dieną, kai p. Hughes išleido savo pakvietimą, New Yorko kalbėjo karo sekretorius Weeks ir gen. Hasboid. Jie griežtai pasmerkė tuos, kurie stoja už nusiginklavimą. Esą yra nuamtomas karo pavojus. Ir jeigu kongresas nepasikirs pakankamai pinigų apsiginklavimui, tai Amerika išstiksianti didelė nelaimė.

Da 1907 m. Jungtinės Valstijos „susirūpino“ Centralinės Amerikos valstybėmis ir pagaminavo joms sutartį. Buvo panaudota ir prievarta. Paul Hanna sako:

„Prievarta buvo panaudota tada, kai Nicaraguos žmonės išdriso pašalinti diktatorių, kuris jų kraštą Wall Stryčiui užstatė. Jie, mat, vaizdavosi, jog jie yra ponai savo šalyje. Kad parodžius jiems jų klaidą, Amerikos laivynas įsiveržė į Nicaraguą, atgaivino valdžią palankią Amerikos investicijoms, ir nuo to laiko tebeina policijos pareigas Nicaraguos sostinėje.“

Tai ne per daug prakilnus žygis. Centralinės Amerikos valstybės su nepasitikėjimu žiūri į jankių politiką. Bet jos yra bejėgės atsispriti. Jos neišdris nedalyvauti ir Washingtono konferencijoje, kur, pasak p. Hannos, jos turės pasirašyti tokią sutartį, kuri pastatys jų valstybes į Cubos padėtį.

KETVIRTAS INTERNACIONALAS.

„The Milwaukee Leader“

specialis korespondentas praneša, kad Municho mieste, Bavarijoje, laikė savo „kongresą“ Europos monarchistai. Viso dalyvavę 60 delegatų, kurie atstovavo beveik visas Europos šalis. Buvo rusų, vokiečių, prancūzų, austrų, čekoslovakų, vengrų, lenkų, serbų, portugalų, ir t. t. Jie sukurė savo rūšies „Ketvirtąjį Internacionalą“, kuris rūpinsis sugrąžinti sostus pašalintoms karališkomis šeimynoms.

Monarchistai priėmė rezoliucijas, kuriomis reikalaujama, kad tuoj būtų patupdyti ant sostų Romanovai, Hohenzollernai, Hapsburgai, Wittelbashi, Wetlinai ir kiti. Peršama karalius net Prancijai.

Be to, da liko priimta rezoliucija, kuria reikalaujama, kad Europos šalys neatsisakytų suteikti prieglaudus revoliucijos nuverstoms monarchams.

Naujo „Internacionalo“ prezidentu liko išrinktas Kuno Hoyniggo.

Ir „Dievo pateptiems“ prisiėina kovoti už savo „teises“. O kadangi žmonės kratosi nuo jų, kaip nuo pikto pinigų, tai vargu ir „Ketvirtam Internacionalui“ bepasiseks kam nors savo tavorą įpiršti.

KEISTAS ATSITIKIMAS.

„Tėvynės Balse“ p. Kandidatas į direktorius pasakoja, kaip Lietuvos aukštieji valdininkai nesiskaito su jokiais įstatymais. Jam tekę atlatkyti Viešio apylinkę, kur, žmonių pasakojimu, lenkų legionieriai visokių šunųbių lietuviams darė. Netoli nuo Kaišėdorio traukinio garvežio vedėjas, emęs pamažėl traukinį stabdyti. Tolumoj ant pat gelžkelio bėgių matėsi „legionierių butrys“. Privažiavus arteliau pasirodė, kad tai ne legionieriai, o tik keli milicijos atstovai. Kandidatas į direktorius delei to šiaip rašo:

„Apsidžiaugiau be galo pamatęs savuosius. Tik vis delto, čia kaž kas negerai: manau, pranešta, kad tuo traukiniu važiuoja svarbūs lenkų šnipai ar šnipas ir čia tie ponai miliciantai ir, tur but, žvalgybos skyriaus atstovai darys traukinį krautą. Galų gale privažiavome visai prie jų, ir traukinys sustojo. Tik vietoj kratos, civiliai asmenys, miliciantų padedami, sulipo 2 klasės vagonan, o miliciantai sumetė paškui juos kelius nušautus kiškius, šautuvus ir dar kaž ką. Tai sako esą: po nas vice-ministeris ir du departamento direktoriai.“

Man pasidarė be galo keista, nes niekad gyvenime nesmi girdėjęs, kad išvažiuo medžioti valdininkai, nors jie būtų ministrai, turėtų teisės sustabdyti kelyj traukinį. Ir vėl mano galvoje kilo visokių klausimų: kuriuo įstatymu vaduodamės jie sustabdė traukinį? Ar sumokėjo už bilietus nuo Kaišėdorio stoties? Ar sumokės pabaudą už neteisėtą traukinio sulaukimą ir kur mes nuiseime prie tokios tvarkos?“

PROFESIONALINIAI MELAGIAI.

Šiame „Naujienu“ No. skaitytojai ras straipsnį vardu „Gruzijos Užkariavimas“. Straipsnyje aprašoma, kaip bolševikų raudonoji armija įsiveržė Gruzijos respublikon ir nuvertė socialdemokratų valdžią. Gi Gruzijos komunistai, jų vado Machardzės prisipažinimu, tuo laiku buvo visai paktike ir nie nieko nežinoję apie rusų raudonosios armijos puolimo tikslus. Tas vadas daro da ir tokį pareikimą:

„Raudonosios armijos įsiveržimas Gruzijon ir paskelbima ten sovietų valdžios priėmė grynai išlaukinio už-

kariavimo pobūdį, nes tuo laiku niekas nemanė sukilimą viduj organizuoti.“

Vadinasi, dabar negali buti mažiausio abejojimo, jog Gruzijos socialdemokratų valdžią nuvertė ne tos šalies žmonių sukilimas, o Trockio raudonosios armijos durtuvai. Komunistai Gruzijoje buvo taip silpni, jog jie neturėjo atitinkamų žmonių valdžios sukurimui jau po to, kai Rusijos raudonoji armija užkariavo tą šalį. Prie valdžios vairo atsistojo nužiūrini ir net kriminaliniai elementai, kurie, kaip pav. Eliav, organizavo banditų šaikas.

Verta atkreipti domes ir į tą faktą, jog nun Gruzija yra valdoma Kaukazo biuro, (kuris yra niekas daugiau, kaip tik Rusijos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto skyrius) ir vienuoliktos raudongvardiečių armijos sovieto. Kaukazo biuras daro savo patvarkymus del Gruzijos, visai nesiskaitydamos net su tos šalies komunistų norais. Machardzė reikalauja teisės apeliuoti į Maskvą, jeigu kartais Kaukazo biuro patvarkymai priešintųsi Gruzijos komunistų pageidavimams.

Ar tai nestebėtina Gruzijos „nepriklausomybę“? Prašyti Maskvos suteikti jai apeliavimo teisės, jeigu tos pačios Maskvos agentai išleidžia žalingus Gruzijai patvarkymus!

Akyvaizdoj tų faktų, aišku, jog Rusijos raudonoji armija pavergė Gruziją, kur Maskvos valdonai nun šeimininkauja, kaip namie. Bet nežiurint to, profesionaliniai melagiai Trockio tipo driso savo apmokamais skelbimais įkalbinėti pasauliui, jog Gruzijos proletariatas nuvertė socialdemokratų valdžią. Tai tikra Dzeržinskio ir kitų čekistų „absolutinė dora“, kuri neigia visokią darą.

Gruzijos užkariavimas.

Gruzijos socialdemokratų paskelbtą alaptą Pilypo Machardzės pranešimą Rusijos Komunistų Partijos centraliniam komitetui iš gruodžio 6 d., 1921 m. Vienas senųjų Gruzijos bolševikų vady, Pilypas Machardzė, po Gruzijos aneksavimo buvo pastatytas vietinės valdžios priešaky. Savo pranešime jis daro dešimties mėnesių bolševikų šeimininkavimo Gruzijoje apžvalgą. Tasai dokumentas iškelia aišką, ten visą melą, kurį taip uoliai platina visų šalių bolševikai kai del Gruzijos užkariavimo.

Ar senai Trockis savo pagarsėjusioj brošiuroj, už kurios spausdinimą kominternas mokėjo Anglijos laikraščiams apgarsipimo kainas, iškilmingai kryžiajojosi, jog Gruzijos proletariatas sukilo prieš Zordanio valdžią ir sukurė Gruzijoj sovietų tvarką? Ar senai „sąžiningasis“ Čičerinas eilę pasikalbėjimų tvirtino tą pat, pridėdamas prie to da fantastinius pasakojimus apie paramą, kurią sukilimo metu prancūzų laivynas Gruzijos valdžiai teikė?

Tarpusavyj, pranešimuose, kurie nėra publikai skiriami, ponai bolševikai visai kitaip biauvaž puolimo istoriją dėsto. Aiškindamas suirutės priežastis, Machardzė sako, jog legalinis gyvavimas, kuris Gruzijos komunistų partijai buvo suteiktas sulig gegužės 8 d., 1920 m. sutarties, visiškai ją dezorganizavo, „6-7 mėnesiams prabėgus, nuo mūsų partijos tik skeveldros pasilikė.“

Todėl, tęsia toliau pranešėjas, „kada raudonarmiečių puolimas prasidėjo, tai ne viena jačeka ir ne vienas Gruzijos partijos narys apie puolimo tikslus nebuvo

informuotas ir nieko apie tai nežinojo.“

O kaminternio melų kalboj tai vadinasi: Gruzijos proletariatas menševikų valdžią nuvertė!

Išdavo, sako Machardzė, „raudonosios armijos įsiveržimas Gruzijon ir paskelbimas ten sovietų valdžios priėmė grynai išlaukinio užkariavimo pobūdį, nes tuo laiku niekas nemanė sukilimą viduj organizuoti.“

Apie sukilimą „niekas nemanė“, bet nežiurint to, visi atsakomingsni sovietų valdžios atstovai bazijosi, jog tai buvo sukilimas, o ne „išlaukinis užkariavimas.“

Ir kadangi sukilimo nebuvo, tai natūralu, jog, Machardzės žodžiais tartant:

„Sovietų valdžios paskelbimo momentu Gruzijon neatsirado nė partijinės jačecos, nė, kad nepasakius daugiau (!?), vieno partijos nario, kurie būtų galėję valdžios organizaciją sukurti. Tą darbą dirbti pasiėmė nužiūrini ir net kriminaliniai elementai. Štai kur mūsų pirma kaltė, štai kur pirmoji pikto priežastis. Iš čia išplaukia neseikmingumas sovietų kūrmo Gruzijoje.“

Taip kalba Machardzė. O kominternio melagingoj oficialėj kalboj tai vadinasi: Gruzijoj proletariato diktatura sukurta.

Tuo būdu susikursi Gruzijos komunistų valdžia pasirodė esanti fiktyvė: tikroji valdžia atsidūrė Kaukazo biuro (prie C. K. R. K. P.) ir XI armijos sovieto rankose. Jie „sprendžia visus Gruzijos politinius klausimus, suprantama, be C. K. (Gruzijos) ir Revoliucinio Komiteto žinios.“ Atviriausiai ir šlykščiausiai karinės okupacijos režimas.

Machardzė kaltina tą valdžią tuo, jog ji vykina gyvenimam rūšinio politiką, siekdamosi „Gruzijos valstybę panaikinti ir paversti ją paprasta Rusijos gubernija.“

(Seka ant 5-to pusl.)

Balsavimas del Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių registracijos.

Anketos Taisyklės

1. Dalyvauti anketoje gali kiekvienas suaugęs (21 metų amžiaus) žmogus, kuris yra gimęs Lietuvoje arba kurio tėvai yra gimę Lietuvoje; vyras ir moteris, išsiėmęs Amerikos piliečio popierias ir neišsiėmęs jų.
2. Atsakyti į anketos klausimus reikia parašant kryželius ties kiekvienu klausimu tam tyčia padarytuose langeliuose po žodžiu „Taip“ arba „Ne“.
3. Pirm rašysiant kryželį reikia atidžiai perskaityti klausimą ir pagalvoti apie jo prasmę, kad nepadarius klaidos ir išvengus trynimo, braukimo ir t. t.
4. Ant anketos blankos nereikia dėti jokių pastabų. Jeigu kas randa reikalinga padaryti kokių pastabų del anketos, tai tegul atlieka tai ant atskiro lapelio popierios.
5. Blankos apačioje turi but balsuotojo vardas-pavardė ir tikras adresas. Už nemokantį rašyt gali pasirašyt kitas, bet pastarasis tuomet turi padėt ir savo vardą-pavardę bei adresą.
6. Viena blanka gali but pavartota tik tai vieno žmogaus balsavimui. Jeigu kam truksta blankos, tai tegul paprašo savo pa žįstamo, kuris turi atliekamą blanką, arba tegul įsigija „Naujienu“ kopiją.
7. Išpildę blanką (ir padėję savo pavardę bei adresą), iškirpkite ją visą pagal apvažus, kuriuose ji yra išspausdinta, ir tuojaus siųskite „Naujienu“, patogumo delei pažymėdami ant konverto, kad tai yra „anketa“.
8. Neatidėliokite balsavimo rytojui, bet veikkite šiandie, ir raginkite savo pažįstamus.

BALSUAJAMASAI LAKSTAS.

[Šį lakštelį, nubalsavę, iškirpkite ir umai atsiųskite „Naujienu“ Redakcijai].

Del Lietuvos Piliečių Registracijos

	Taip	Ne
1. Ar Tamsta pritiri tam Lietuvos įstatymui, kad visi Amerikoje gyvenantieji Lietuvos piliečiai turi įsiregistruoti Lietuvos Atstovybėje arba josios įgaliotosiose įstaigose ligi šių metų gruodžio 22 dienos?	☐	☐
2. Ar Tamsta pritiri tam Lietuvos įstatymui, kad gyvenantieji Amerikoje Lietuvos piliečiai, kurie neįsiregistruos ligi gruodžio 22 d. šių metų, neteks pilietybės teisių Lietuvoje?	☐	☐
3. Ar Tamsta pritiri tam Lietuvos Atstovybės Washingtono įsakymui, kad visi Lietuvos piliečiai, gyvenantieji Amerikoje, įsiregistruodami turi išsimti pasus ir užsimokėti po \$10, o paskui kasmet atnaujinti pasus, užsimokant po \$5?	☐	☐
4. Ar Tamsta laikai teisingu tokį Lietuvos pilietybės įstatymą, kuris visus Lietuvoje gimusius žmones, bet išsiėmusius pilietybės popierias Amerikos Jungtinėse Valstijose, išmeta iš Lietuvos piliečių skaičiaus?	☐	☐
5. Ar Tamsta manai esant reikalinga kreiptis į Lietuvos Seimą ir reikalauti, kad aukščiausi paminėtieji įstatymai ir patvarkymai būtų atšaukti arba pakeisti?	☐	☐

Balsuotojo

Vardas-Pavardė

Adresas

Gruzijos užkariavimas

(Tęsa nuo 4-to pusl.)

bernią. Jis iškėlė aikštėn tą faktą, jog Užkaukazijos respublikų sąjungimas į federaciją buvo nutarta Kaukazo biuro be jokio pasitarimo su Gruzijos komunistų partija. "Toks sąjungimas, diktuojantis iš viršaus" — vietoj laisvo federacijos kurimo — "dar labiau nuo mūsų liaudį atitolins." Macharadzė skundžiasi dėl paleidimo savistovės Gruzijos raudonosios armijos. Taisai nusprendė padaryti, vėl tas pats Kaukazo biuras, nepasitaręs su Gruzijos centraliniu komitetu ir ir revkomu (revoliuciniu kom.) Jis neranda tokiame žingsnyje jokių motyvų, nors ir pripažįsta, jog pati armija neturėjusi didelės vertės. "Tiesa", sako jis, "Eliava, nuo pat pradžių karo ir laivyno komisariato priešaky pastatytas, parodė galutiną bankrutą, kaip dabar nežinėjami įrodymai patvirtina. Tuo reikala daug medžiagos surinko Eliavos įpėdinis, drg. Agniašvili, ir specialiai paskirtoji Gruzijos revoliucinė komisija. Jis išakvojo dešetkus ir šimtus milijardų ir, vietoj raudonosios armijos, sukūrė iš buvusių kontr-revoliucinių oficerių, kunigaikščių ir bajorų tikrą banditų ir spekuliantų sąskaitą, kurios narius dabar drg. Agniašvili dešėkais ir šimtais gauda ir šaudo".

Ir štai, sako Macharadzė, Eliava, "kad išgelbėjus save nuo atsakomybės ir teismo, padarė nepaprastai nevykusį (!) žingsnį: kad paslėpus savo piktadarystes, jis pasiūlė Kaukazo biurui panaikinti Gruzijos raudonąją armiją ir organizaciją ją sujungti su Rusijos armija. Kaukazo biuras, ir XI armijos komitetas, vietoj patraukus Eliavą teismam, atidžiai jo pasiūlymą iškausė ir dekingai jį priėmė."

Macharadzė nurodo, jogei jisai pats, budamas revkomo pirmininkas, "neturėjo teisės Eliavą nuo tarnystės pašalinti, nes jis buvo paskirtas be mūsų žinios." Toki tai realinė Gruzijos valdžia.

Baigdamas savo lementacijas, Macharadzė reikalauja tuoj stvertis įvairių priemonių, kurios, bolševistinių reformatorių įpratimu, neina toliau visokių menkniekių. Tarp kitko jis reikalauja "panaikinti paskirtoji sistemą ir įvesti rinkimus", "pašalinti karinio komunizmo laikų metodus ir įpratus, t. y. panaikinti įsakymus grynai partijiniuose ir sovietų reikaluose", "suteikti kritikos laisvę tokiuose klausimuose, delei kurių nėra padaryta privalomų patvarkymų"; tikrai nustatyti "Kaukazo biuro teises ir pareigas" ir suteikti Gruzijos komunistų partijos centraliniam komitetui teisės apeliuoti (!) į Rusijos Komunistų Partijos Centralinį Komitetą dėl Kaukazo biuro sprendimų. Ir prie viso to Macharadzė dar reikalauja "pašalinti Eliavą nuo tarnybos ir atiduoti jį teismui."

Macharadzės pranešimas patvirtina tik tai, ką visi žinojo apie tikruosius "sovietų valdžios" valdymo būdus ir priemones. Jis svarbus tik tuo, jog pranešimo autorius yra vienas stambiausių bolševizmo pilorių Kaukaze. Vienok mes ne valandėlei neabejojame, kad ryto, kaip ir šiandien, bolševikai tvirtins, jogei Gruzijos žmonės sukilimo pagalba social-įsivakų viešpatavimą nuvertė ir sukūrė Gruzijoje "sovietų tvarką" ir "proletariato diktatūrą".

Redakcijos priedas. Šis straipsnis yra paimitas iš rusų socialdemokratų laikraščio "Socialističeskij Viestnik". Jo autorius, matoma, yra L. Martovs.

Redakcijos priedas. Šis straipsnis yra paimitas iš rusų socialdemokratų laikraščio "Socialističeskij Viestnik". Jo autorius, matoma, yra L. Martovs.

Redakcijos priedas. Šis straipsnis yra paimitas iš rusų socialdemokratų laikraščio "Socialističeskij Viestnik". Jo autorius, matoma, yra L. Martovs.

CHICAGOS ZINIOS

Pn. KLIMEK DARBUOTĖ AISKEJA.

Kapsczyk'o lavone rado arseniko. Iškasė dar du lavonus.

Telsėjo Oscar Hebel įsakymu pereitį savaitę tapo iškasas lavonas F. Kupsczyk'o, paskutinio p-los Tille Klimek vyro, kuro misteriskai pasimirė balandžio 21, pereitį metų. Tai padaryta, kadangi p. T. Klimek prisipažino užnuodijusi dabartinį savo vyrą, J. Klimek, kuro kankinasi West Side ligoninėje. Vyriausios koronieriaus chemikas, W. H. Halton, analizavo lavoną ir surado arseniko, kurio pakaktų užnuodijimui keturių žmonių.

Nežinoma moteris telefonavusi koronieriui iškasti pirmąjį p-los T. Klimek vyrą, J. Mitkewicz, kurio lavone busių galima rasti daug arseniko. Sargys su tuo dar du lavonus tapo iškasti — J. Mitkewicz ir Wojcik Sturmer, vyras p. Nellie Sturmer, kuri prisipažino paskolinusi arseniko p-los T. Klimek. Šiandien bus padarytas cheminis analizas abiejų lavonų. Užbaigus tyrinėjimą darba bus pradėtas teismas kaltininkų. Pamatysime kuo tai užsibaigs.

PIENO KVORTA 10 CENTU.

Russell J. Poole, sekretorius miesto tarybos brangumo komiteto, pranešė, kad chiegiečiai galės pirkti pieno kvortą už dešimt centų. Tuo reikala tapusi padaryta sutartis su kooperatyve pieno pardavinėjimo kompanija. Tokia kaina pienas busių pardavinėjamas nuo šiandien visose grosernėse ir atitinkamose krautuose. Panašų skyką išmėginusi Kenwood'o pieno kompanija. Rezultatai buvę patenkintys.

NUTEISĖ PLAUTI GRINDŲ.

Jūs esate perriebi, mano moterėle. Jūsų laukai periskadija jusų smegenims ir pastarieji neveikia gerai. Aš nuteisui jusius susirasti grindų plovimo darbą kėkioj nors vidurmesio krautuve ar ofise. Tai prigels jums sumažinti jusų perdidelį sunkumą ir riebumą. Po to jusų protas bus blaivesnis.

Tokį nuopirdį išnešė teisėjas Haos S. Clark nuovados teismabuty prieš panelę Pearl Cannon, 22 metų amžiaus, gyvenančią po nr. 7615 Aberdeen gt. ir sveriančią 170 svarų. Ji buvo kaltinama dėl prasišėjimo pinigų iš darbininkų vidurmesio krautuve ir del išmainymo falšųvų čekių.

TURI UZMOKĖTI \$200 BAUDOS.

Milton A. Kurtz, aptiekorius, 3462 Lawrence ave., buvo areštuotas kam girtas važinėjo automobiliu. Sulig policijos viršininko Fitzmorriso patvarkymu jis turėjo pereiti daktaro egzaminaciją, kuri turi patvirtinti ar atimesti girtumą. Daktarui patvirtinus girtumą, jis turi užsimokėti \$200 baudos ir patupėti šešis mėnesius pataisos namuose.

ARESTAVO GIRTA SOFERI.

Arthur Hofsier, 3043 Archer Ave., tapo areštuotas kam girtas operuoja automobiliu. Teisėjas Asa Adams priteisė jam užsimokėti \$25 baudos ir teisimo lėšas.

ZUVO TRYS ŽMONĖS EKSPLOZIJAI.

Eksplodavus chemikalų kubilui Redmanol Chemikalų Produktų kompanijos dirbiklo, 636 W. 26 gt., užmušti trys darbininkai ir du sunkiai sužeisti. Eksplozijos priežastis nepatirta.

Lietuvių Rateliuose

BRIDGEPORTAS.

Organizuojasi naujas mišrus choras.

Keli metai atgal Chicagoj buvo apie septyni choral. Nebuvo tokio kampo, kur nesi-rado choro. Užėjus gi pragaištingai audrai, turėjo ir choral griuti, nes kaip visose organizacijose, taip ir choruose buvo pasiecia draskymo sėkla...

Dabar jau toji nedoroji sėkla, ir ta pragaištinga audra baigia nykti ir, gal nežilgo užstos ramumas. Gal užstos vėl tokie laikai, kaip kad pirmiau buvo. Daintuosime visi ir visiems. Veiksime visi iš vieno — publika su dainoriais, o dainoriai su publika. Varysime darbą pirmyn.

Zinoma, gal ne vienas pasakys, kam jau čia reikalinga tiek daug chorų; geriau tegul buna mažiau, bile tik būtų skaitlingi ir gražiai padainuotų. Iš dalies gal būtų ir tiesa, bet iš kitos pusės pažvelgus ir su mylinčiais dainuoti įsilėnėjus, pasirodo visai kas kita. Yra atvažiuosiu iš Lietuvos gana skaitlingas būrys lietuvių, kurių dauguma nori ką nors veikti — pasilavinti, apsišviesti ir tt. Pakalbinus eiti prie kokio nors choro, toj gauri atsakymą: "Taip, labai norėtumėm prigulėti prie choro, bet kad neturime tiek drąsos. Čia choral, matyt, senai jau gyvuoja ir gana pasilavinę. Mes naujieji negalėsime jiems prilygti. Kad tai būtų naujas choras, tai visi sykiu padėtumėm mokyti, visi iš sykiu susipažintume, — tai būtų drąsiau ir netaip gėda..."

Taigi su tuo tikslu ir yra organizuojama naujas mišrus choras. Čia tai ir bus proga visiems prigulėti — dainavusiems ir naujiesiems, norintiems pradėti dainuoti. Chorą mokyti, kol kas, pasižadėjo energingas chorvedis, S. Dilius. Pirmą naujo choro repeticiją bus 7 dieną lapkričio, antradienio vakarą, 8 valandą, Raymond Chapel svet., 816 W. 31 gat. (ketvirtas namas nuo Halsted ir vak.) Kviečiame visus vyrus, moteris ir mergaites.

—Organizatorius.

18-os GATVĖS KOLONIJA.

A Zmuidzinavičiaus prakalbos.

Pereitį ketvirtadienį, lapkričio 2, Apveizdos Dievo parap. svet., S. Union ir 18-os gt., apie 9 val. vak., įvyko A. Zmuidzinavičiaus, šaulių Sąjungos atstovo, prakalbos. Pirminiškavo kun. Albavičius.

A. Zmuidzinavičius pradėjo savo kalbą sveikinimais amerikiečiams nuo šaulių Sąjungos Lietuvoj. Savo įdomioj kalboj jis labai vaizdingai nupiešė sekamus dalykus: kas per organizacija yra ta šaulių Sąjunga, kuomet ji susitvėrė

ir kokių priežasčių verčiama susitvėrė; iš kokių liaudies sluoksnių ji susideda ir kokią rolę lošia kovoj su Lietuvos priešais; kokių nuožmybių lietuviams prisiėjo pergyventi besikaujant su Lietuvos okupantais — bermotininkais, bolševikais ir lenkais, kaip lietuvių šauliai kovoją ir dabar kovoją su lenkų plėšikais-kareiviais ne tik pafrontėj, bet ir lenkų legionierių tarpe ir jų užpakaly; kaip jis su Rapolu Kručiu, Filmy Bendrovės nariu, buvo papuolę į žiaurias lenkų legionierių rankas ir kaip iš jų ištruko. Visa tai buvo labai įdomu, ir žmonės atidžiai klausėsi.

Pasak kalbėtojo, šauliai didžiumoj susideda iš kaimų bernų, bet prie jų priklauso visokių pažvalgų ir partijų žmonių, išskyrus komunistus, kurie nori atiduoti Lietuvą bolševikams ar lenkais. Prie šaulių priklauso ne tik vyrai, bet vaikai, moterys, merginos ir dargi kunigai. Labai daug šaulių žuvę nuo žiaurios lenkų rankos, bet nepasakė, kiek ku-

nigų žuvo besikaujant su lenkais. Šaulių Sąjunga esanti bepartinė, nepolitinė, patriotinė organizacija. Jos susirinkimuose uždrausta kalbėti arba diskutuoti apie politiką. Lietuvos šauliai — tai nuožmiausias ir mirtiniausias peilis po lenkų kaklu.

(Seka ant 6 pusl.)

PER 12 DIENŲ I LIETUVĄ Greičiausia vandeniu kelione

Su ypatingu ekskursijos palydovu su staptelėjimu prie Southampton, del Danzigo, Pillavos, Memelio ir Libavos, ant vieno iš trijų greičiausių jurių mižinių, kurie aplėdžia New Yorką kas UTARNINKAS.

Visi trauks Kleos pasažieriai kambariuose.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA.

Taipgi per Liverpoolį ir Glasgową. CAMERONIA Lapkričio 4 CORONIA Lapkr. 4 COLUMBIA Lapkr. 11

Laivakorėlių ir informacijų kreipkitės prie artimiausio agento jusų mieste, arba aplinkėj.

Tikri juokai tolygus giedojimui--- turint tobulai skambanti akompaniamentą!

Nauji žodiniai rutuliai tikrai priverčia kiekvieną dainuoti. Tiesiog negali atsilai-kyti. O šią savaitę mes par-duosim jums naują

GROJIKLĮ PIANĄ už \$395

Jis kaip pianas yra tolygus paprastam pianui pardavinėjimam kitur už tuos pačius pinigus. Taisai jus gaunate visus grojiklio mechanizmo smagumus — dykai. Tik tam tikras skaičius.

Išlygos: Maža suma įmokėti ir Lengvi mėnesiniai išmokėjimai.

Lyon & Healy
Wabash Ave. ir Jackson Blvd.

SUSIVINIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas arti \$400,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA kuopos randasi visose didesniuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PASALPOS SKYRIAI — \$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

NAUJIENŲ
Metinė Biznio Knyga
ir Almanakas
1923 METAMS
Jau Spaudoje
Simtai Puslapių 20,000 Informacijų
DYKAI Tiems Kurie **NAUJENAS** Užsiprenumeruos

Tie, kurie vaikošiojate prie akių daktaro, ir turite akinių po kelias pias, o nei viena jums negalėsi, jums gaus akauda, spranda akudą ir ausys užia, jus pagelbos niekur negaunate.

Ateikite pas mane, aš duosiu paraimą.

P. A. MILLER
2128 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvių Akių Specialistas

Pasigvins akių (šėmpina, kuris eed, praeastini galvos skaudėjimo, svagūla, akių apimimo, nervotimo, skandama akis karštį, atitaiso areivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pri-ronka talingai akinius. Visuose at-stitimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specials atyda atkreipiams į mokyklos vaikus.

Val. 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p. 1545 West 47th St. Phone Boulevard 7589

AKIU DAKTARAS

Ant Bridgeporto

Pritaikau akinius, suduziusius stiklus ir sulaužytus rėmus sutaisau ir trumpą laiką; užtikrinu kuogeriausią patatnavimą ir užgandinimą.

Patarimai suteikiami dovanai

DR. SERNER O. D. (SERNAS)
3315 So. Halsted St. Chicago, Val. 6 iki 9 vakare, Ned. 10 iki 1

Nature Cure Institute
DR. J. A. VELONIS
Osteopaths, Chiroprats, Naturopaths

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsienėjusias, be vaistų ir operacijų, — naujaisiais būdais. 4225 Archer Ave. Brighton Park. Theater Bldg., 2-ros lubos. Valandos: nuo 9 iki 12 diena. Nuo 6 iki 8 vakarais. Nedėliomis nuo 9 iki 12. Tel. Lafayette 5698.

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St. Tel.: Boulevard 7179

VALANDOS: 9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare. Rezidencijos Tel. Fairfax 5574 Chicago.

DR. W. YUSZKIEWICZ
Gydo visokias ligas: galvos, akių, reumatizmą, paralyžių; taipgi kitas visokias gyda gantiaikais būdais.

1407 Milwaukee Ave. Tel. Humboldt 5849

Dr. V. A. Šimkus
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras
3261 S. Halsted St. Tel. Boulevard 5052

Val. 10—12 A. M. 1—3 ir 6—9 P. M. Ned. 10—12 A. M. Residence Canal 2118

DR. A. MONTVID
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

Telephone Central 3362 1824 Wabasha Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare

Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052 **DR. A. JUOZAITIS** DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 ryto. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone Wentworth 209 Anglis, malkas ir kokius mes pristatome į namus, užtikrinam geriausią patarnavimą. Reikalaukit.

E. J. McQuaid 5822 S. Racine Ave. Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223 **Phunbing, Heating**

Kaipo Lietuvių, lietuvians viandos patarnauju kuogeriausiai. **M. Yuška,** 3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

DR. A. J. BERTASIUS PHYSICIAN IR SURGEON
3464 So. Halsted St. Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto

Tel. Boulevard 5918 Rezidencija, 3159 So. Union Ave. Tel. Yards 1699

Naujieji Lietuvos Pinigai Litai

Jau siunčiama per Didįjį Valstijinį Banką

Central Manuafcturig District Bank

1112 West 35th Street Chicago, Turtas virš \$7,000,000.00.

Dr. AL. DAVIDONIS Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas: 2816 So. Michigan Ave. Valandos: nuo 10 ryto iki 3 val. po piet. Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 787 **DR. MARYA DOWIATT-SASS**

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tės savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St. Valandos 8—12 kasdiena ir 6—8 vakare išskiriant nedėliomis.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294 Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriskų, Vyriskų, Vaikų ir visų chronikų ligų. Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Dr. Maurice Kahn GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave. Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 8 ir 7 iki 9 v. nedėliomis nuo 18 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257 Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 4 po piet, 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

1821 So. Halsted St. Kampas 18 ir Halsted St.

Office Hours: 10 iki 12 pietų 5 iki 7 vak. Tel. Canal 2118

Dr. A. L. Yuska PHYSICIAN AND SURGEON

1900 So. Halsted St. Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave. 2 iki 4 po pietų

Tel. Lafayette 0098

Dr. Natalija Žukauskas

Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir chronikiskas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistas moteriskų ir merginų ligų.

943 W. 33rd Place Phone Boulevard 0318 Patarimai dovanai.

Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Telephone Yards 5082 **DR. M. STUPNICKI**

3197 So. Morgan St., CHICAGO, ILL. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakare.

Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5834 **DR. P. G. WIEGNER**

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak. 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1532 **DR. J. KULIS**

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 9 vakare

3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. C. K. KLAUGA DENTISTAS

1621 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kampas 18th St. Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak. Phone Canal 0257

DR. A. J. BERTASIUS PHYSICIAN IR SURGEON
3464 So. Halsted St. Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto

Tel. Boulevard 5918 Rezidencija, 3159 So. Union Ave. Tel. Yards 1699

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

A. Zmuidzinavičius kalbėjo apie valandą laiko. Baigdamas kalbėti prašė susirinkusių paaugauti kiek kas išgali Lietuvos šauliams. Man jo kalba patiko. Jis gražiai, nė vieno neužgaudamas, atliko savo prakilnų. Musų neprasta bur-na klerikalams ir jų klaidų-kams reikėtų iš jo pasimokinti švelnumo ir padarumo.

Po jo kalbėjo kun. Bumšas, "švento rašto žinovas." Jis kalbėjo apie Gėlinį Vilką ir atvadavimą Vilniaus ir Klaipėdos. Pasak jo Lietuva nepagaminama nieko gali puikiai gyvuoti turėdama Vilnių. Mat Vilnius — tai Lietuvos tranzitas, iš kurio esą galima turėti didelį įplauką. Danija nieko nepagaminanti (?), bet esanti turtinga tranzitu. Man teko girdėti jį kalbant pirmą kartą, bet turį pasakyti, kad jis turi daugiau žmoniškumo ir doros negu neprastaburnis Garmus. Jis nesikoluoja. Vienas dalykas, kuris "baderiavo" jam kalbėti, tai vaikučiai. Bet jis, juos savotiškai sudraudė.

Buvo ir daugiau pamarginimų — deklamacijų, dainų ir t. t. Turėjo kalbėti dar koks Mickevičius, senesni sugrįžęs iš Lietuvos, bet man neteko jo girdėti, nes jau buvo arti vidurnakties, ir reikėjo važiuoti namo. Tuo pačiu laiku buvo apvaikšiojimas 600 metų sukaktuvės pėrkėlimo Lietuvos sostinės iš Trakų į Vilnių.

Lietuvis.

BRIGHTON PARK.

Vakarienė.

Spalio 27 d. McKinley Park svetainėje, D. L. K. Keistučio Paš. ir Pol. Klubo dramos skyrius turėjo vakariene, kuri buvo surengta atsisveikinti su F. Žemaičiu, buvusiu dramos skyriaus pirmininku, ir užmegsti susipažinimą narių tarpe. Tai dar pirmą tokia vakariene mūsų kolonijoje. Dramos skyriaus narių susirinko gražus burys. Dramietės paruošė gardžių valgių; neatsiliko ir dramiečiai — kas ką sumanė, tą atsiėmė.

Po vakarienos dr. gė M. Dundulienė pakvietė kelis dramiečių ką nors pasakyti. Vienas priminė, kad su atgijimu Lietuvos turi ir jos menas atginti ir ragino dramiečius toji sritį daugiausia darbuotis. Taipgi ragino darbininkus liautis tąsyti už plaukų, bet vienyti ir veikti del savo reikalų. Užbaigdamas priminė, kad dr. Dundulienė parašytą prieškarinį veikalą, kurį Keistučio Klubo dramos skyrius pirmąsios sulošty. Kitas išreiškė pagidavimą, kad dr. F. Žemaitis kada nors sugrįžtų atgal Chicagoan veikti, kaip ikišiol veikė. Dr. Malela, dramos skyriaus pirmininkas, išreiškė pagidavimą, kad F. Žemaitis atgal sugrįžtų. Dr. F. Žemaitis atsisveikindamas apgailestavo, kad turi palikti tokį gražų būrelį draugų, su kuriais jis taip smagiai veikė. M. D. kvietė stoti kluban moteris ir merginas ir darbuotis meno srity.

Po prakalbėlių A. Grušaitė (jei neturiu klaidą) su kita sveimitaite mergaite sudainavo porą dainelių. Jiedvi taipgi — viena smuiku, antra pianu — gražiai pagriežė, o svečiai smagiai pašoko. Vakaras tuo ir užsibaigė. Tvarką vedė dr. gė M. Dundulienė, kuri ir sumanė rengti vakarą. Buvo apkalbėta choro organizavimas.

—Kas.

Apie Liet. Prekybos B-vės veikimą Lietuvoje

Ketvirtadienio vakarą Lietuvių Prekybos Bendrovės ve-

dėjas p. V. M. Stulpinas sušaukė susirinkimą Mildos svetainėje; kad tos bendrovės nariams ir kitiems įdomiajan-tiems tos bendrovės reikalais suteikus žinių apie jos veikimą Lietuvoje. Žmonių susirinko nedaug ir iš jų kai kurie pasidėję išėjo laukan nesidomėdami jo pareiškimu.

Lietuvių Prekybos Bendrovė tapus įkurta sausio 9 d., 1919 m. ir inkorporuota ant \$2,000,000.

P. Stulpinas, kaip Bendrovės vedėjas senesni važinėjo Lietuvon patirti, kas ten yra šitos bendrovės nuveikta. Šią susirinkimą jis buvo sušaukęs tam, kad pasidalinus savo įspūdžiais su bendrovės dalininkais ir atremus tam tikrus paskalus apie šią bendrovę, kuriuos leidžia, kaip jis sakė, negeros valios žmonės. Bendrovės stovis, jo pasakojimu, esąs toks:

Išpirktų bendrovės akcijų esą už pusę milijono dolerių. Bendrovė turinti įsteigusi banką Kaune ir banko šakas šiauliuose. Skuode ir Anykščiuose. Banko valdyboje veikia inž. Žurauskis, Bežinskis, Klausutis ir kun. Žilius. Be to turį eilę krautuvų, kurios pardavinėja koloniales prekes, mastines prekes, siutus, drabužius ir forsonus, fordinus automobilius ir Buickus. Fordsonų esą parduota Lietuvoje 60. Krautuvės lig šiol nepadarusios pelno, nes markės kursui vis puolant bendrovė susilaukiusi nuo pirkimo prekių.

Bendrovės technikos skyrius turįs Kaune savo dirbtuvę, kur dirbą 50 amatninkų, visi rusai; čia ne tik pataisoma sugedusis autobusas ar automobilis, o ir padaroma naujos mašinos dalys, ir padaroma pigiau negu pargabenant iš Amerikos. Šita dirbtuvė esanti reikalinga pačiai bendrovei, nes ji operuojanti kelias autobusų linijas ir kadangi Lietuvos keliai esą prasti, tai busai tuojaus sugenda. Bendrovė iš autobusų linijų turinti gražaus pelno.

Bendrovės turtas susidedas dar iš namų įvairiuose Lietuvos miesteliuose, tarp jų kino (krutamųjų paveikslų) teatrų Palangoje, tečiaus bendrovė kol kas nesivertus tuo teatru, kadangi šiemet mažą žmonių tebuve suvažiavusių Palangos kurortan, bet ateityje tikimasi turėti iš jo pelno.

Svarbiausias bendrovės darbas tai esą padarymas sutarties 10 metų su šiaulių miestu. Taja sutartim einant bendrovė aprūpinsianti miestą elektros jėga. Sutartis einanti galion nuo šių metų spalio 20 dienos. Elektrą bendrovė gaminsianti panaudodama durpes. Ji apipirkus netoli šiaulių pelkių plotą apie 12 mylių ilgio ir apie 4 mylių pločio, kur bendrovės inžinieriaus apskaitymu durpių gali užtekti 200 metų ir jos esą kaitresnės net ri už minkštasias akmenines anglis. Durpims kasti Bendrovė turinti nupirkusi mašiną už 5 milijonus markių, bet jai teksią dar bent vieną tokią įsigyti. Apskritai durpinės kasyklos ir elektrinės pajėgos stoties įstaismas bendrovei atsisiešas \$50,000. Į emisijos banką Bendrovė esanti įdėjusi \$50,000. Šitie ir kiti Bendrovės įdėliai, pareiškęjo nuomone, atnešią didelio pelno dalininkams. Kad šiemet dividendai nebuvę išmokėti, tai, viena, kaltas tam krautuvų nedavimas pelno esąs markės puolimas, kita, bendrovė daug kapitalo įdėjus į naujus sumanymus, kurie užtikrina bendrovės stovį ir pelnus ateity. Šancuose prie pat gelžkelio ir ant Nemuno kranto bendrovė nupirkusi plečių prieplaukos tikslui už 500,000 markių, o jau dabar esą jai siuloma \$60,000, bet bendrovė nemananti parduoti ne tik šitos, bet nei kitų savo ntosavybių.

—X.

METROPOLITAN STATE BANKAS

Šitas Bankas, iš priežasties rinkimų antradienį, lapkričio 7 d., 1922 m. bus uždarytas visą dieną. Trečiadienį, lapkričio, 8 d., bankas bus atdaras atlikimui visokių reikalų kaip ir prastai.

Metropolitan State Bankas,
2201 W. 22nd St.

Pranešimai

Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte, "extra" susirinkimas įvyks Mildos svetainėje, 3140 S. Halsted St., pamedži, Lapkr.-Nov. 6 d., 1922, 7 val. vak. Visi nariai maitonėkte susirinkti, nes yra svarbus dalykas apsvartytum.

—Rašt. Kazys Višas,
940 W. Marquette Rd.

Mrs. Alice Riley, founder Evans-ton's Woman League, will be at the Bryn Mawr Woman's Club Monday, Nov. 6, at 10:30 A. M. to speak before the Drama Study Class on "The Little Theatre Abroad." Luncheon is always served at the club so come and stay for the business meeting which will be at 2 P. M. Music for the afternoon will be a singer, an ex-soldier from the Conservatory of Music, which is under government supervision and is located at Prairie Ave.

Roseland. — Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės šėrininkų mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 6 d., 7:30 v. v. K. Strumilo svet. 158 E. 407 St. Visi šėrininkai ir šėrininkės malonėkte atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų.

— J. Tamašauskas, sek.

Lietuvių Namų Savininkų P. V. N. D. C. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 6 d., 8 v. vak. M. Meldžio svet., 2244 W. 23rd Pl. Visi nariai pribūkite laiku, nes randasi narių daug svarbių reikalų.

— J. Danta, Rašt.

Chicago Lietuvių Auditorium Bendrovės Direktorių ir draugijų atstovų susirinkimas bus pirmadienį, lapkričio 6, 8 val. vak. Keistučio Spulgos name, 840 W. 33rd St. Direktoriai ir draugijų atstovai laiku pribūkite, nes yra daug svarbių reikalų svarstyti, kaslink statymo svetainės.

— K. J. Demereckis, nut. rašt.

Naujienu Ekursija!

Kurie manote važiuoti ant Kalėdų Lietuvon, privalote nevilkinant nusiimti savo paveikslus ir ateiti į Naujienu ofisą, kad išpildyti aplikacijas del pasporto.

Ekursantai išvažiuos iš Chicago 10 dieną Gruodžio, tad laikas trumpas, o reikalų atlikti yra gana daug.

Naujienu laivakorėjų skyrius jam pagalbės visame veltui.

Kurie jau išpildė aplikacijas del pasporto, pasistengkite gauti nuo darbavių paliudijimus apie savo uždarbį, už 1919-1920-1921-1922 metus, o mes pagalbėsime gauti clearing popieras.

Atidai norinčių atsikviesti gimines iš Lietuvos

Naujienu Pinigų Siuntimo ir Laivakorėjų Skyriaus vedėjas A. Ripkevičia važiuoja Lietuvon su Naujienu Ekursija 13 d. gruodžio, kaip palydovas važiuojančių Lietuvon. Tad grįždamas iš Lietuvos žada atsivešti, tuos kuriems laivakortės yra išsiųstos per Naujienas.

Todel, kurie manote kvieisti savo artimus gimines ir norite, kad patyręs palydovas palengvintų jų kelionę, atsilankykite į Naujienu ofisą, kad iš kalno būtų galima prirengti reikalingus dokumentus.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

JIEŠKAU savo vyro Antano Kulkauskio, kuris nežinia kur dingo Su-batoj, September 14, 1922. Mes turėjome biznį ir pardavėm. Turėjome daug pinigų. Bet jis man paliko tik 50c. Mes gyvenome su juo apsiėdę 8 metus. Ir nesibardavome. Ar jį koks moteris paviliojo arba kas užmušė — nežinau. Jei kas apie jį žino, malonės man pranešti. Arba jis pats malonės atsilauktų, arba nors laiška lai parašo. Aš likau visai bėda ir esu vargingame padėjime. Nesuprantu kodėl jis ant manęs taip supykio; nieko blogo jam nepadarau. DOMICELE BALTYKIA, KULKAUSKIENE,
2810 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU APSIVEDIMUI merginos, ar našlės, kad ir su vaiku, nuo 30 iki 40 metų amžiaus. Esu našlys, be vaikų, 45 metų amžiaus, turiu farmą 40 akry ir 4 lotus, viskas išmoka. Ant farmos negyvenu, dirbu kasyklose. Kuri norėtų to, prašau atsilaukti adresu: Karolis Gagas, Weno-na, Illinois.

RASTA-PAMESTA

ONAI ŠVEISTIENEI, lapkričio 4 d., belaukiančiai karo ties Archer Ave. ir Halsted gat. tarp 2 ir 3 val. po pietų laimi vaikizai, bėgdami pro šalį ištraukę mašinelę pinigams ir nubėgo; joje buvo dvi bankinės knygelės, viena iš Crawford State Banko, kita iš Stock Yards State Banko, \$47.00 pinigais ir čekis ant \$67 su centais. Kas sugrąžins bankų knygeles, gaus atlyginimo \$10.00. THOMAS ŠVEISTIS,
3934 W. 16th St.
Tel. Lawndale 1914.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS flatas 5 ruimų. Elektros šviesa ir gasas. Renda \$26.00 ir mėnesi. JUSTINAS RIMAS,
2517 W. 39th Pl.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGU DENGĖJAI
Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, \$4.00. Automobilų trokų patarnavimas visoje Chicagoje ir apie-linkė. Įsteigta 34 metal. Didžiausias ir geriausias įrengtas stogų dengimo įrengimas Chicagoje. Tikslai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 841-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Vist Skviriai.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA moterų ant canvas, prie koutų priekio. PEERLESS COAT FRONT CO.
500 So. Peoria St.

REIKIA moterų, patyrusių prie apipiaustymo mėsos. Gera alga ir nuolatinis darbas. Western Packing & Provision Co.,
3854 S. Morgan St.

REIKIA patyrusių moterų sortavimui regsy. Gera mokestis ir geros darbo sąlygos. Atsišaukite tuojau. GUMBINSKI BROS. CO.,
2261 S. Union Ave.

REIKALAUJAMA merginų prie lengvo dirbtuvės darbo elektriniams daiktams sudėlioti. Geras darbas, gera mokestis. BERTSTED MFG. CO.,
771 Mather St.

REIKALAUJAMA MOTERŲ ar merginų senesnių kaip 16 metų amžiaus į dėžių dirbtuvę. RATHBORNE HAIR RIDGWAY CO.,
1418 W. 22nd St.

REIKALINGA MOTERIS prie namų darbo. Valgis, guolis ir neblogas užmokesnis. Darbas ant visados. Kreipkitės į Naujienu Skyrių, 3210 So. Halsted St., No. 47.

Merginų ir jaunų moterų prie varstoto ar lengvo darbo prie mašinos prityrimas nėra butinas turi mokėti angliskai

Musų samdymo ofisas galima pasiekti šitaip: Douglas augštutine Cicero — Ogden ar 22 gat. viršutinėmis linijomis.

Western Electric Co., Inc., 48th Ave. and 24th St.

REIKALAUJAMA VYRŲ, molderių, paprastų darbininkų, trokerių, surinkikų prie rankinių mašinų, McCormick dirbtuvė, Blue Island ir Oakley.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGOS MERGINOS į valgomų daiktų dirbtuvę. Atsišaukite 7:30 val. vakarą. E. K. POND & CO.,
517 W. 24th Pl.
arti Wallace St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbui, pašto klerkų, laiškešų, geležinkelio klerkų, moterų, kaip klerkos — typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn Street, Room 209.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia --

DARBININKŲ, kaip pagalbininkų prie mašinų. Nuo šmotų darbas, patyrimas nereikalingas. Ateikite pasirengę dirbt. ACME STEEL GOODS CO.
2840 Archer Ave.

REIKIA vyrų dirbti geležies atmatų kieme. Gera alga. BIRK HARRISON CO.,
2457 S. Loomis St.

REIKALAUJAMA PLYTŲ klojėjų 73 gat. ir Evans Ave., ir 49 gat. ir Lake Park Avenue.

TURNQUIST CONSTRUCTION CO. KARŲ STATYTOJŲ Ilgam darbiu prie naujų karų darbas vidui.

AMERICAN CAR & FOUNDRY CO.,
2310 So. Paulina St.

REIKALAUJA SKRYNDIRbių ir apibaigėjų rakan-dų dirbtuvėje. SALTER MFG. CO.,
339 N. Oakley Ave.

Operatorių Operatorių prie pavienių ir Wilcox ir Gibbs pajėgos mašinų. Prityrimas nėra butinas. Nuolatinis darbas per apskritus metus ir gera mokestis, šviesioj ir oringoj dirbtuvėje.

Atsišaukti į WESTERN GARMENT CO.,
900 W. Van Buren gat.

REIKALAUJA APIBAIGĖJŲ, siuruotojų ir poliruotojų prie fonografų skrynelių. Galėtume suvartoti 25 darbininkus prie nuolatinio darbo. Gera mokestis. 2331 Ogden Ave., arti 12 gatvės.

REIKALAUJA SKRYNDIRbių ir aptaisytojų prie fonografų skrynelių. Nuolatinis darbas, gera mokestis. 2331 Ogden Ave., arti 12 gatvės.

REIKALAUJA VAIKŲ vyresnių kaip 16 metų amžiaus smulkioms geležinėms dalims atrankiot. Atsišaukite į Illinois Malleable Iron Co., 1760 Diversey Parkway.

REIKALAUJA Į LIEJYKLĄ ir dirbtuvę prastų darbininkų. Atsišaukite į Employment office: Illinois Malleable Iron Co., 1760 Diversey Parkway.

REIKALAUJA VYRŲ, molderių, paprastų darbininkų, trokerių, surinkikų prie rankinių mašinų, McCormick dirbtuvė, Blue Island ir Oakley.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA -- DARBININKŲ prie trokų, taipgi prie mašinų pagalbininkų. Patyrimas nereikalingas. Nuo šmotų atiduodama kuomet jau išmoka. Ateikti pasirengę dirbt. ACME STEEL GOODS CO.
135th St. I. C. Tracks,
Riverdale, Ill.

REIKIA hog butchers ir gabaus pjovėjo. Taipgi patyrusių pakaunėse lėberių. Gera alga ir nuolatinis darbas. WESTERN PACKING & PROVISION CO.,
3854 S. Morgan St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliuos. Priekas patirsit ant vietos. 3759 Wallace St.

PARDAVIMUI restauracija geroj vietoj. Biznis išdirbtas. Parduosiu pigiai. Atsišaukite: 1332 S. Morgan St., Chicago

PAREINA PARDUOTI gražus grojklis pianas, su Ukalele prietaisa labai pigiai, perkant tuojaus. 1211 W. Garfield Blvd.

PARDAVIMUI RESTAURAS, geroj vietoj, maišytų tautų apgyventa. Parduosiu pigiai, nes važiuoju Lietuvon. Atsišaukite: 821 W. 14th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS Geroj vietoj, biznis išdirbtas. Visokių tautų apgyventa. Parduosiu už pirmą teisingą pasiūlymą. Pardavimo priežastis labai svarbi. Kas bus pirmas, tas laimės. 2649 W. 47 St.

PARDAVIMUI GROSERNė ir buclernė geroj vietoj, 4 pagyvenami kambariai užpakaly; parduodama del kito biznio. 1736 N. Hoyne Ave.

PARDUODAMA SALIUNAS pigiai. Gera proga pradėti biznį mažais pinigais. Maišytų tautų apgyventa — lietuvių ir lenkų. 3404 So. Morgan St.

PARDAVIMUI saliuos, geroj vietoj, biznis išdirbtas. Parduosiu pigiai. Atsišaukite: 2334 S. Hoyne Ave.

PARDAVIMUI GROSERNE, vežimas ir arklys. Viskas gerame stovyje. Turi būti parduota į trumpą laiką. Priežastis pardavimui svarbi. Kreipkitės: 2547 S. Halsted St., Tel. Blvd. 3479.

RAKANDAI

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RAKANDAI: parduosiu pigiai, jei visus ant syk pirkis. Velocaro ir odos, wagonut dining setas ir miegambarių setai; kaurai, grojklis pianas, phonographas, lempos ir tt. Parduosiu ant syk ar atskirai. 1211 West Garfield Boulevard

AUTOMOBILIAI

Vartotų Automobilų Bargenas.
Ford touring \$75
Ford sedan \$385
Studebaker sedan \$250
Buick touring \$225
Dort sedan \$475
Overland touring \$275
Briscove touring \$375
Dodge touring \$275
Mes pirkome naujus Durand automobilius. Mums reikia daug vietos, užtat priversti esame parduoti visus antrankinius automobilius. Pirkite tuojau. Mokestis pinigais arba mai-nais.

WESTERN MOTOR SALES
5245 W. 22nd St., kansas 63rd St.
Atdara nedėdieniais Tel. Cicero 309

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI NAMELIŠ TRIMI kambariais, 2 lotai, šulins, vištynas. Tarp Argo ir Clearing, 5834 S. Nashville Ave. Duok savo pasiūlymą. — N. Bergman, Went. 8114. Paimk Joliet Interurban karą Archer Ave. pasibaigus.

NAMAI-ZEME

BRIGHTON PARK kolonijoje \$2,500 nupirks tau vieną iš puikiausių namų. Naujausias mados įtaisymų, dviejų lubų aukščio namai, du po 6 kambarius pagyvenimui; sun-parlor, bufetai, fire-places; randasi labai gražioj vietoj, netoli lietuviškos bažnyčios ir arti "public" mokyklos. Jeigu abejojai šiam apgarsinimui, nuvažiuok, persitikrint locomis akimis ant Maplewood Ave., 4202-04-06 ir 08, — o po tam kreipkitės prie M. J. KIRAS REAL ESTATE IMPROVEMENT CO., 3335 S. Halsted St., Yards 6894.

MORTGECIAI-PASKOLOS

PINIGAI PASKOLAI

ANTRO MORGICIAUS ANT 6% Išmokėt galima mėnesiniai išmokesčiai. Perkam bondsus, notas ir kontraktus.

LOUIS STERN & CO.
5 North La Salle St.
Kampas Madison. Tel. Main 4845

MOKYKLOS

VALENTINES DRESSMAKING COLLEGE.
2407 West Madison Street
Tel. Seeley 1643
Kirpimas, dezaininimas, siuvinimas, dressmaking ir pattern maker. Bizniui ir namų dėvėjimui. Dienoms ar vakarais kleos. Specialis namų kursas moterims ir merginoms, atsiėskit audėklą, sukirtį, pritaikyti ir pasidaryti sau drapanas. Biznio ir namų kursai skrybėlių padarymui. Kreipkitės, rašykite, arba telefonuokit klausdomas informacijų. Sara Patek, pirmininkė.

VYRAI MOKINKTIES BARBERIO AMATO
Tas apsimokės. Jų reikalauja ir gerai apmoka. Trumpi kursai. Dienomis ar vakarais kleos. Sunaudok savo atliekamą laiką išmokimui pelningo amato. Svarus, vėlaus darbas. Savo šapoj ar už algą. Kreipkitės ar rašyk tuoj. MOLER BARBER COLLAGE
105 S. Wells St., Chicago.

LEVESKIO MOKYKLA

Persikėlė
Mokina Lietuvių ir Anglų kalbą; Grammar School, High School ir Prekybos dalykų. Pirengia prie kvotvorio į visus augtėnias mokyklas. Dienomis: nuo 9:00 ryto iki 4:00 p.p. Vak. 7:30 iki 9:30. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12:30 v.p.p. mokina lietuvių gramatikos. 3301 So. Halsted St., kansas 3385 gatvės.

PRIVATE AUTOMOBILIŲ \$20 Instrukcijos \$25
Jei nori turēt gerą darbą, tad ateik ir pasimatyk su mumis. Mokiname važiuoti ir taisyti patikliausiu būdu, visokio išdirbimo automobilius. Laisnius ir darbą užtikriname. Dienoms ir vakarais kleos. MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W. Madison St.

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Mokinama: Anglų ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygyvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Laiškų Rašymo, Sv. Valst. Istorijos, Abelon Istorijos, Geografijos, Politikinės Ekonomijos, Pilietybės, Dailrašystės, Gramatikos, Literatūros, Retorikos, Etamalogijos, Oratorystės. Kleos dienomis ir vakarais.

AUSROS MOKYKLOJE

Mokinama:

- 1) Lietuvių kalba
- 2) Anglų kalba
- 3) Visokios rūšies matematikos.

Tai seniausia ir geriausia mokykla.

Pradėkite tuoj visi.

Prisirašyti galima visada. 3001 S. Halsted St. Chicago.

MOKYKLOS

Vyrams ir moterims mokintis barberio amato dienomis ar vakarais. Kuomet mokines, arba uždirbti gerą pinigą.